

Lenkija Konspiruoja Aneksuot Lietuvą

Tarp Lenkijos ir Vokietijos Padaryta Slapta Sutartis

Už Lietuvą lenkai sutikę gražinti Vokietijai koridorių ir Dancigą--Lenkai jau esą del to susiuosę ir su kitomis Europos valstybėmis ir iš kai kurių jų gavusios pritarimo

New York Sun korespondentas Paryžiuje, William Bird, savo kablegramoj rugpiučio 23 d. pasakoja, kad diplomatinės sferos ten užančios stropiai tildomais pranešimais apie tai, kad Lenkija rengiantis grobti ir aneksuoti Lietuvą.

Lenkai jau esą del to susiuosę su svarbiausiomis didžiulėmis valstybėmis ir iš kai kurių jų gavusios pritarimo.

Esą kalbama, — o tos kalbos esą, matyt, paremtos žiniomis iš autoritetingų versmų, — kad Lenkija ir Vokietija padariusios slapta sutartį, kuria einant Vokietija nesi-priešinsianti pagrobimui Lietuvos, o už tai atgausianti iš lenkų Dancigo koridorių ir suvereniją pačiam Dancigui.

Aneksavus Lietuvą, Lenkija turėsianti Klaipėdos uostą ir galėsianti Dancigą gražinti Vokietijai, taip kad Rytų Prūsija vėl susivienysianti su Vokietija.

Esą kalbama, kad Francija sutinkanti su Lenkijos pasiūlymu ir davus supratimą, kad jei Lietuva busianči aneksuota, tai ji, Francija, nematysianti priešas maišytis į dalyką, kai aneksavimas busianči jau įvykęs faktas.

Estai ir Latviai pritaria Lenkų užmačioms

Lietuvos kaimynai šiaurėje, Latvija ir Estija, kiek esą žinoma, taip pat pritaria lenkų sumanymui. Ne tik pritaria, bet ešų diplomatiai dagi aktingai del to dirba.

Anglijos nusistatymas kol kas dar nesis žinomas, bet kiek esą numanyt, darbiečių vyriausybė Lenkijos propoziciją priėmus šaltai. Jungtinių Valstybių vyriausybė, kiek buvę galima patirti, apie Lenkijos planus nebuvus painformuota, gal but delto, kad manoma, jogei tai esąs ne Jungtinių Valstybių reikalas; bet korespondentas esąs sužinojęs, jogei esama stiprios baimės, kad jeigu Amerikos visuomenė sužinosianti apie Lietuvos aneksavimo samokslą, ji griežtai tam pasipriešinsianti ir veikiausia

priversianti daryti diplomatinę intervenciją. Šiaip ar taip, Lietuva juk šandie esanti nepriklausoma tik prezidento Wilsono paskelbto tautų apsisprendimo principo dėka.

Militarinių ekspertų nuomone, lenkams esą nesunku rasti preteksto Lietuvai okupuoti. Lenkų-lietuvių sienoj [demarkacijos linijoj] kone kasdien įvyksta incidentų, šaudymų. Lenkai esą del to labai įsirdę. O kadangi Lietuvos armija turinti vos 20 tūkstančių [?] kareivių, tai kelios gerai ginkluotos lenkų kariuomenės divizijos esą galėtų pereiti per Kauną be jokio rimto pasipriešinimo, tuo tarpu kai lenkų laivai ramiai užimtų Klaipėdą.

Kaip tokį lenkų žygį pasitiktų Rusija

Lietuvos aneksavimas, sako korespondentas, veikiausia sukeltų didelį riksmą Maskvoje, nes nepriklausoma Lietuva visados buvus geras stabdis lenkų ambicijoms. Bet sovietai tur but dar nieko nežiną apie tas lenkų užmačias.

Sun korespondentas sako, kurie ji apie visa tą informavę, pareiškę nuomonę, kad Anglija, nors dabar tam ir nepritarianti, vis delto rimtų kliūčių nestatysianti ir, aneksavimo faktui įvykus, kartu su kitomis valstybėmis ji sankcionuosianti. Taip juk valstybės padariusios, kai 1920 metais lenkai pagrobė Vilnių; taip jos padariusios, kai 1923 metais lietuviai aneksavę Klaipėdą.

Vokiečių lakunai atliekė į New Yorką

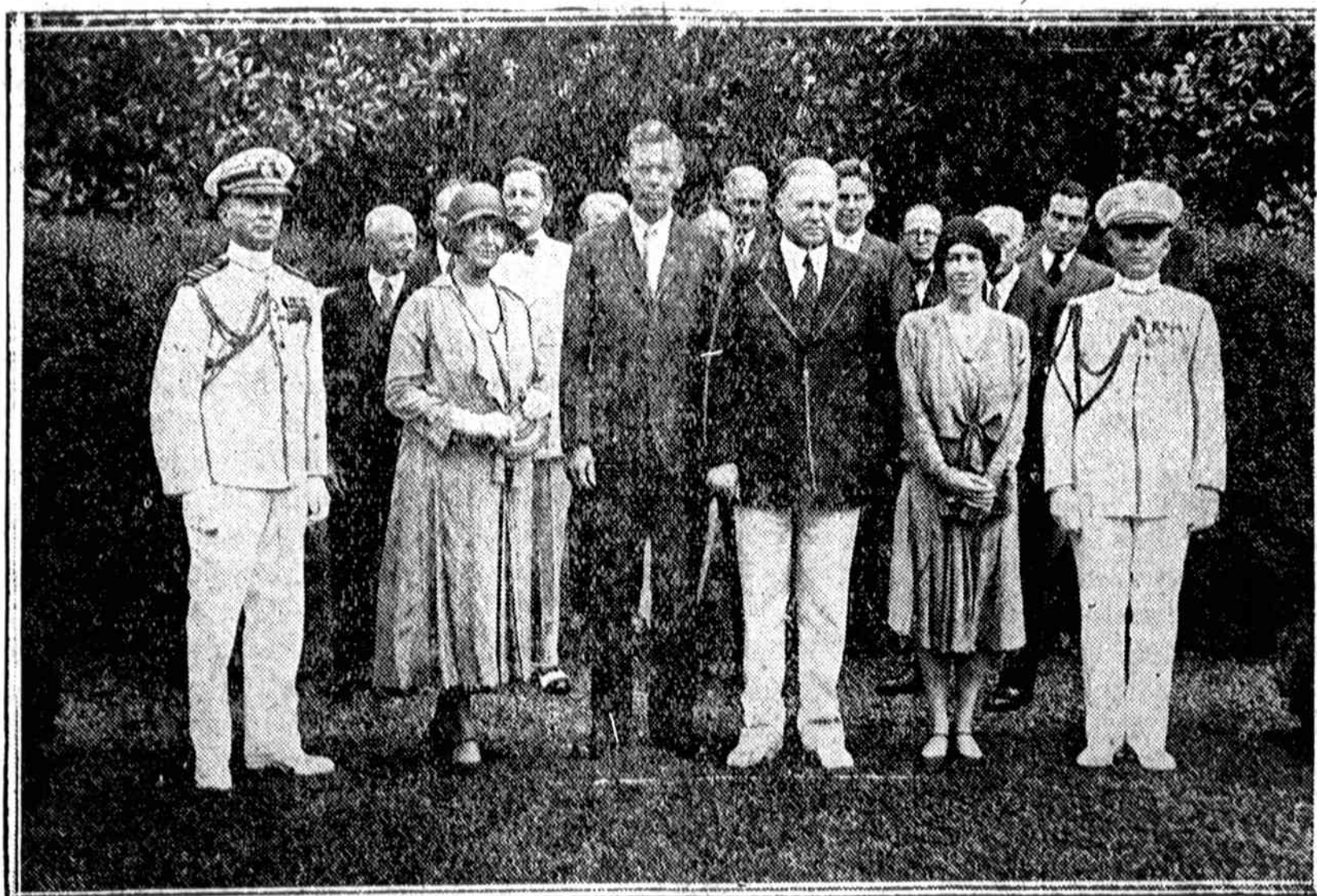
NEW YORKAS, rugp. 26. — Vokiečių aviatoriai, kap. Wolfgang von Gronan ir trys jo kompanionai, iš Halifaxo šandie po pietų atskrido į New Yorką.

Mirė Lon Chaney, žinomas filmų artistas

LOS ANGELES, Cal., rugp. 26. — Šandie čia ligoninėj mirė Lon Chaney, vienas žymiausių krutamųjų paveikslų aktorių, 47 metų amžiaus.

28 asmenys sužeisti turistų busui susikulus

OXFORD, Anglija, rugp. 26. — Bicesterio mieste vakar susikūlė didelis busas, vežiojęs amerikiečius turistus žymesnių ir įdomesnių vietų pamatyti. 28 asmenys, jų tarpe ir buso šoferis, buvo sužeisti.

[Atlantic and Pacific Photo]

Lindbergh su savo Ona gavo medali

Washington, D. C. Iš dešinės kairėn: Laivų pagalbos prezidentas, kap. Train, Mrs. Hoover, Co. Charles Lindberghas, prezidentas Hooveris, Mrs. Lindberghienė ir pulk. Hodges. Paveikslas nuimtas po suteikimo Lindbergui medalo už atsižymėjimus aviacijoje.

Naujas smugis sovietų rusų prekybai Amerikoje

New Yorko bankai, kurie duoda bolševikams kreditų, dabar nutarė kreditų davimą susiaurinti

NEW YORKAS, rugp. 26. — Nesuskubus Amtergij — sovietų prekybos atstovybei Amerikoje — apsidžiaugti del Jungtinių Valstybių vyriausybės nuėmimo embargo sovietų „verstino darbo“ gaminiams, sovietų prekyba Amerikoje gavo naują skaudų smugį.

Kaip praneša iš ištikimų šaltinių, New Yorko Chase National bankas, vienintelis Jungtinės Valstybės bankas, kuris ligšiol, bendrai su Equitable Trust kompanija, kreditavo sovietų prekybą, staiga nutarė kreditus susiaurinti.

[Kreditų suma, kurią leido Chase National bankas ir Equitable Trust, siekė 6 milijonų dolerių. Kaip stipriai kreditai dabar susiaurinami, tikrai dar nežinia, sakoma tačiau, kad nauji kreditai neprasieks pėlnų, kurių paprastai tie bankai ligšiol turėdavo iš kredito operacijų su sovietais. Tai reiškia, kad dėti kapitalą į tas operacijas Chase National bankas ateity atsisako.

Kadangi Chase National bankas ir Equitable Trust buvo vienintelės grupės, kur bolševikai gaudavo Amerikoje kreditų, tai dabartinis tų bankų nutarimas yra skaudus smugis sovietų finansinėms operacijoms Jungtinės Valstybės.

Girtybei sumažinti, sovietai kelia kainas vorkai

MASKVA, rugp. 26. — Sovietų vyriausybė vėl pabrangino vorką 50%.

Nuo laiko, kaip vyriausybė pradėjo kovą su girtybe kėlimu kainų svaigalams, vorka pabrango 300%, konjakas ir likeriai 400%, o vynai ir alus 200%.

Areštai vaikų, kaltinamų del komunizmo

KIŠENEVAS, Rumanija, rugpiučio 26. — Rumanų policija suėmė čia dvyliką berniukų ir dvi mergaites, amžiaus nuo 14 ir 17 metų, kaltinamus del skleidimo komunistinės propagandos literatūros. Visi sumintieji yra turtingesnių tėvų vaikai.

Pilsudskis prisiekė laikytis respublikos konstitucijos

VARSUVA, rugp. 26. — Maršalas Juozas Pilsudskis, kaip naujas Lenkijos premjeras, pakeitęs buvusį premjerą Slaveką, vakar iškilmingai prisiekė laikytis Lenkų respublikos konstitucijos.

Pilsudskio sudaryta vyriausybė susideda daugiausiai iš buvusių ministerių Slaveko kabinete.

Farmos darbininkas ir jo pavogta mergaitė suimti

VALPARAISO, Ind., rugp. 26. — Policijos ir vietos fermerių medžioklė sugauti farmos darbininkui Claude Dillneriui, kuris praeitą šeštadienį pavogė vietos fermerio Fosterio dukterį Betty Jane, 10 metų mergaitę, pasibaigė.

Dillner ir jo išsigabenta automobilu mergaitė buvo suimti netoli nuo Elkhorno, Wis. Mergaitė nebuvo nuskauta.

Suimtas Dillner, kuris yra 27 metų amžiaus, pasisakė, kad dirbdamas farmoj pas Fosterius jis labai pamilęs mažą Betty Jane ir jau seniai planavęs pabėgti su mergaite ir auginti ją kaip savo dukterį. Jis tą dabar ir bandęs padaryti.

Claude Dillner yra indiečių kilmės.

LISABONAS, Portug., rugp. 26. — Portugalijoje siaučia didelės kaitros. Per pastaras dvi savaites nuo kaitrų daug žmonių mirė.

Tautinė Kinų kariuomenė paėmė šiaurės sukilėlių tvirtovę

SANCHAJUS, Kinai, rugp. 26. — Tautinės (centralinės) Kinų valdžios kariuomenė išsprogdo vakarinę Taiano miesto sieną ir tą šiaurės sukilėlių tvirtovę paėmė.

Trys tūkstančiai sukilėlių paimta į nelaisvę. Suimta taipjau daug šautuvų, kulksvaldių ir arnotų.

Čangšai vėl gresia komunistų pavojus

SANCHAJUS, Kinai, rugp. 26. — Komunistų armija vėl artinasi į Čangšą, Hunano provincijos sostinę, ir esanti jau apie šešias mylias nuo miesto.

Gyventojai, dar tik neseniai pergyvenę skerdynes ir plėšimus, kai komunistų armija buvo pagrobęs miestą, apimti didžiausios baimės. Tūkstančiai jų, metę viską, bėga Hankovo linkui.

Situacija darosi dar rimtesnė del to, kad, kaip praneša, kai kurios centralinės kariuomenės dalys pakėlusios maištą ir susidėjusios su komunistais.

Du darbininkai žuvo javų elevatoriaus ugnį

MINNEAPOLIS, Minn., rugp. 26. — Sename grūdų elevatori šandie čia įvyko sprogiimas, nuo kurio tuoju kilo gaisras ir elevatoriaus buvo sunaikintas. Ugnį žuvo du elevatoriaus darbininkai. Materialiniai nuostoliai siekia apie \$100,000.

Keturiems rusų šventikams gresia mirtis už sidabro monetas

BERLYNAS, rugp. 26. — Iš Maskvos praneša, kad Samaroje sovietų GPU (slaptoji žvalgyba) suėmė keturis šventikus, pas kuriuos jie radę slepiamų sidabro ir aukso pinigų. Sumintieji veikiausia busią pasmerkti sušaudyti kaip kontrrevoliucininkai.

Visuotinis vaikų rubų siuvėjų streikas N. Y.

NEW YORKAS, rugp. 26. — Šandie New Yorke prasidėjo visuotinis vaikų rubų siuvėjų streikas. Streikuoja apie 7,000 siuvėjų. Streikui prasidėjus, netrukus buvo areštuota dešimt pikietininkų, jų tarpe trys moterys.

Nuverstas Peruvijos prezidentas suimtas

Bus teisiamas už „nelabus darbus“, jo padarytus per diktatoriavimo laiką

LIMA, Peruvija, rugp. 26. — Nuverstas Peruvijos prezidentas Augustas Leguia, kuriam iš karto buvo leista apiešti kraštą ir kuris kreiseriu Almirante Grau buvo jau išplaukęs kelionės tariai į Panamą, žmonėms reikalaujant tapo sulaikytas ir grąžinamas atgal į Limą. Jis bus atiduotas į teismo rankas, kaltinamas del nelabų darbų, kurių jis pridūręs per vienuolika savo diktatoriavimo metų.

Del vakar įvykusių kautynių gatvėse, per kurias keletas asmenų buvo užmušti ir sužaloti, Limoj paskelbtas karo statusas.

Karininkų „junta“ (komitetas), nuvertusi senąją vyriausybę ir ją pakeitusi, visų pirma paleido kongresą ir visą valdžią paėmė į savo rankas. „Juntos“ galva yra gen. Manuel Maria Ponce.

Dabar tačiau kyla kibirė tarp „juntos“ Limoj ir revoliucininkų grupės pietuose, įsteigusios valdžią Ariquipo. Tos grupės vadu yra pulk. Sanchez Cerro, kuris reikalauja, kad Limos karininkų junta pripažintų jo įsteigtą valdžią.

Ką Dr. Grinius sake Vilniaus klausimu

Hearsto International News Service žinioj iš Rygos skelbia:

„Jei Lietuva nori gyventi sandarą, tai ji turi iš savo užsienio politikos pašalinti Vilniaus klausimą,“ taip pareiškė Dr. Grinius, buvęs Lietuvos prezidentas.

„Dr. Grinius sako, kad krastis labai reikalauja drauginumo ir bendradarbiavimo su Lenkija, o ne užsідarymo nuo jos.“

Prigėrė besimušdami del mokesnio šoferiui

WAUSAU, Wis., rugp. 26. — Susimušę del to, katras jų dviejų turi mokėti taksi šoferiui, Lehman Kania ir Frank Mueller nusirito stačiu kriaušiu į Wisconsin upę ir abudu prigėrė.

Žemės drebėjimas Britų Rytų Afrikoje

DAR-ES-SALAM, Britų Rytų Afrika, rugp. 26. — Čia ir apygardoj šį rytą įvyko stiprus žemės drebėjimas. Daug namų buvo gadinti.

Prašo šaukt Pan-Europos konferenciją

PARYŽIUS, rugp. 26. — Užsienių reikalų ministerija praneša, gavusi penkiolikos valstybių atsakymus su pritarimais, kad pirma konferencija Europos valstybių ekonominės federacijos sukūrimo reikalui susirinktų Genevoje, Šveicarijoje, rugsėjo 8 dieną.

Amerika susilaukė savo „juodmarškinų fašistų ordeno“

ATLANTA, Ga., rugp. 26. — Georgijos štete įsikūrę „Amerikos Fašistų ir Juodmarškinų Ordenas“ kovai su negrais. Amerikos fašistai stengsis išstumti iš visų vietų negrus ir jų vietoj pastatyti baltuosius.

Fašistų organizacijos vadai, kurie jau kreipėsi į šteto vyriausybę del čarterio, yra A. Gordon, buvęs kandidatas į Atlantos burmistras; R. S. Culledge ir Holt Gewinner. Jos advokatas yra Walter A. Sims, iki neseniai buvęs Atlantos burmistras.

Vadai sako, kad jų juodmarškinų ordenas turis jau 21,830 narių, per pastaras tris savaites įsirašiusių ir sumokėjusių po \$1 mario mokesnio. Centrai esą įsteigti Atlantoj ir keliuose kituose Georgijos miestuose.

Aukos prie geležinkelio statybos

Telšiai — Kretinga geležinkelio statybos darbai pradėjo eiti pilnu tempu. Visi stambieji darbai atliekami mašinomis. Žmonės dirba tik antraeilis darbus ir tokius, kur mašinos negali buti pritaikomos. Bet ir tai pasitaiko nelaimių. Šių metų liepos 20 d. vienam darbininkui, kilimo iš šakių, per neatsargumą kalamoji mašina nukirto abiejų rankų pirštus. Kitas darbininkas papuolė po traukinėliu, kuris važiuavo su žemėmis pilnu apkrovimu, ir nuvažiuo jam vieną koją bei sužalojo vidurius. Pastarasis del to liepos 24 d. mirė Telšių ligoninėje.

Kiek teko girdėti, firma, atliekanti geležinkelio statybos darbus, priimdama darbininkus verčia sudaryti sutartis su sąlyga, kad už nelaimingus atsitikimus ji neatsako.

Tą pat dieną apie 15 val. per kunija uždegė Petro Luzo, Panemunėlio valsč., Keragiškio vienkl. Čia ugnis sunaikino daržinę, kurioj buvo apie 20 vežimų dobių ir tvartą. Po gaisro liko bekyšančios tik molinės tvarto sienos. Nuostoliai dideli. Šie trobesiai taip pat nebuvo apdrausti.

LIETUVON

Sužinoti Pinigus
Paštu ir Telegrama.
Patarnaujame Greitai,
Pigia ir Saugiai ---

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Chicago ir apilinkei federalis oro biuras šiai dienai praneša:

Giedra ir truputį šilčiau; lengvi pietų vakarų vėjai.

Vakar temperatūra įvairavo tarp 66° ir 85° F.

Šandie saulė teka 6:09, leidžiasi 7:34. Mėnuo leidžiasi 9:32 vakaro.

Kaip keliauja žuvis

Žuvų gyvenimas. Jūrė ir upė ir atbulai. — Žuvų migracija ir neršimas. — Migracijų tikslingumo paslaptys. — Žuvų maitinimas ir medaus mėnėsiai. — Rupesnis apie ateinančią kartą. — Ungurių kelionė iš upių į okeanus ir lašišės iš okeanų ir jurių į upių viršūnes. Klausimai ir uždaviniai.

Didelis žuvų rūšių skaičius migruoja, dažniausia labai vienodais laikotarpiais, iš okeanų į upes ir ežerus, iš ežerų, prūdų ir upių, ir priešingai, iš vienos jūros dalies į kitą, iš upių uostų į viršūnes ir atgal. Svarbiausia tų migracijų tikslas — rūpestis apie naujos kartos gimimą ir išskojimą tam tikslui tinkamų sąlygų.

Paukščiai ir žinduoliai gyvuliai kairių laikų rūpinasi savo vaikus juos pagimdę, kol tie „atsistoja į savo kojas“. Migruojančios žuvys rūpinasi vien tik tinkamos vietos parinkimu ikrams išmesti ir jaunoms žuvytėms tinkamai vystytis.

Žiūrint žuvų rūšių, vaikų gimdymas ir tam reikalinga lytinė branda galima tik arba prėskame arba, priešingai, surame jurių vandenyje. Dideles reikšmes tam reikalui turi vanduo, turintis pakankamai druskų arba visai jų neturintis, ir persunktas deguonių arba visai mažai neturintis. Neršimas vyksta arba okeano gelmėse arba priešingai, pakrantių vandenyse, negiliose, kur tekėjimas keičia sroves ir ištirpo kuodau-giausia deguonis.

Toliau žuvis reikšminga yra vandens temperatūra. Žuvytės gali gimti ir tarpti arba šaltesniame arba šiltesniame vandenyje. Pagaliau, prėskų vandens žuvis turi reikšmės ir vandens dugnas, ant kurio dedamos ikras. Pavyzdžiui, tinka drėgnas gruntas vandens pakrastiųse, tūkstai užaugę augmenimis, per kuriuos oras gausiai įeina į vandenį ir iš-tarpina jame daug gaivinančio deguonio.

Daugumai žuvų du gyvenimo momentai: mitymas ir gimdy-mas reikalauja visai priešingų sąlygų. Del tų tad sąlygų žuvis turi keisti vietas ir keliau-ti ten, kur tos sąlygos yra at-sakančios.

Unguriai gimsta okeanų gel-mėse, bet po kurio laiko, įvy-kus tam tikroms jų organizme permainoms, keliauja į upes ir prūdus, kur tęsia savo toli-mesnį vystymosi aktą. Atėjus laikui gimdyti pasekėjus, un-guriai vėl grįžta į tolimus van-denyneus. Lašišos, sterlės, ne-limos, keliauja iš jurių į upes neršti ir tai atlikusios grįžta į okeanų gelmes.

Slakiai (lašvara, upėtakis), tuo pačiu tikslu keliauja iš ežerų gelmių ir upių žemumų į kalnų sroves ir paskui vėl grįžta. Pačiuose okeanuose daugelis žuvų, kaip tai silkės, sardinkos, tunkos, makreles, susirinkę milžiniškais būriais keliauja tam tikromis krypti-mis į tam tikras vietas, kur jos atlieka neršimo darbą. Žvejai tuo ir naudojasi, kad žino tas vietas, kelius ir laikus, kada jos susirenka ir keliauja.

Iš mokslinio ir net filosofinio atžvilgio žuvų migracija stebė-tinai primena tikslingą aktą gamtoje be pačių gyvūnų ma-tomos sąmonės ir žinios. Kokiu stebuklingu būdu tas tikslin-gumas atliekamas? Ar nėra kar-tais užpalko to vadinančio in-stinktyvio akto kokio nors me-kanizmo, kuris gamtiniai veik-damas verčia tas mases gyvū-nų atlikti taip sudėtingas ke-liavimus ir aktus?

Kiekviena tokių keliaujančių žuvų kategorija savo tikslin-gumą reiškia kitokiu būdu. Žu-vys visuomet gyvenančios ju-

rėse, migruoja kitaip, kaip prėskų vandens žuvis. Savo-tišką indomumą turi žuvų mi-gracija iš jurių į upes ir atbu-lai. Tos žuvys neršti arba oke-anuose (unguriai) arba prėskuo-se vandenyse, kaip tai lašišos ir vašilai. Kas liečia prėskų vandens žuvų, tai stebėtiną pa-vyzdį teikia upių slakiai.

Rudens pradžioje, kuomet prasideda ryškėti jų vaisini-mosi procesas, slakiai apleidžia žemas ir galias upių vietas, kur jie medžioja smulkesnes žuvelės, ir keliauja aukštyn į negilius ir sriauinius vandenis. Iš upių jos prasiveržia į upė-liukus ir sroveles, iš tų į nau-jus upeliukus, vis keldamosi aukštyn į pačias priekalnes. Jos jėško permatomų, tyrų, tekančių vandenų. Iš ežerų jos plaukia į pakrastių, ir upių viršūnes. Jos apleidžia savo ramias galias vietas, kur ligi tol leido savo dienas. Jos jėško naujų stacijų, gaivinančių oro atmosferos artumų. Jokios kliūtys negali jų sulaukyti nuo to jėskojimo.

Slakių migracija tam tikru metu laiku priklauso nuo tam-tikrų permainų jų organizme. Migracija į aukštesnes upių vietas yra surišta su atsiradi-mu slakių kune produktų, gami-nančių neršimo procesą. Jų gimdymo laukos pradeda aug-ti, didėti, žuvis pati sunkėja ir nusidažo taškais, panašiais į kaikiurių paukščių kiaušinė-lius. Jų lyties organai darosi subrendę vaisinimosi aktui.

Tokios žuvys sutingsta, pa-meta apetitą, medžioja labai tingiai, „nelesa“. Jos guli ant dugno nejudėdamos, pasyviai žiūri į visa aplinkui, beveik nieko neveda. Priešingai, jų lytinis neršimas, matomai, su-keltas tam tikrų hormonų vei-kiu, pasiekia nepaprasto pa-roksizmo. Atrodo, kad žuvis tik ir mąsto apie busimą vei-simosi aktą ir vaikus.

Pirmi į upių viršūnes atke-liauja patinukai. Paskui jų seka pataitės. Iš pradžių prie-singų lyčių žuvis laikosi atski-rai, nekreipia į kits kitą nei dėmesio. Ilgainiui patinukai su pataitėmis sudaro poras. Patinukas nebeatsitraukia nuo pataitės, nuolat sukinėjasi ap-link ją; įtakoje besivystančių jų organizmuose hormonų, jie paterka į tikrus meilės bur-tus.

Besirengdamos neršti slakiai (lašvaros) nesitenkina vien klaidžiojimu ant upės dugno. Jos ruošia tam tikras lovas ikroms. Jos trina ant upės dugno, spaudamos į žemę pil-vaiz, šonais, jėško vietas, kur žuvas yra nuneštas ir kur sa-vo judėjimais jos gali išarti ravelius ir paskui iškasti duo-beles.

Veikdami sparneliais slakiai mēto į dešinę ir kairę smulkius akmenukus, išblaško dumblą ir tokiu būdu pasidaro atatinka-mo didumo lovėkės ikroms. Pagaliau, kai viskas gatava, ateina ir pats neršimo laikas. Tai įvyksta lapkričio, gruodžio mėnesiais ar dar vėliau, šalta-me žiemos vandeny pataitė iš-meta didelius gniužulius kiauš-inėlių. Tas darbas neapsieina be „gimdymo kančių“. Jos tū-sos, rangnojasi, neapsakomai trina į upės dugną, spauda-mos pilvus kur kiaušinėliai iš-sipute, dar ir dar kartą ištem-pia, matomai visoms pajėgoms norėdamos nusikratyti naštos sunkumo. Apskriti, rausvi, permatomi, gelsvi kiaušinėliai iškrinta ant dugno, ir motinos pareiga atlieka.

Dabar vėjų-patinukų eilė at-eina. Jie jau laukia pasirengę tapti tėvais. Dar „gimdymams“ jie neįvyksta į seka, paskui kiekvieno pataitės su-judėjimo. Patinukas, kuriam pasisekė nuyti savo konku-rentus, „flirtuoja“ su savo lai-

mėta žmona iš kalno. Jis „ais-tringai“ laukia, neršimo mo-mento. Jis pats net stumdo ją, ragina, greičiau baigti pasiruošimus gimdyti.

Štai laukiamasis momentas ateina. Pataitė išleidžia ikras ir tuojuo pasisailina. Tuojuo patinaitis atsigauna, jos vietoj išilgai lovutės upės dugne, tri-nasi į žemę, spaudžia pilvuką į padėtus ikrus ir išleidžia ant jų pieninių spermų lašelius. Tokiu būdu įvyksta apvaisini-mas upės dugne, iš lauko gim-dytojų organizmų.

Tačiau erotinis susijaudini-mas iš patinukų pusės, spren-džiant iš jų elgesio, yra ne-mažesnis už sausumos gyvū-nų.

Žuvų užuomazga nereiklau-ja daugiau priežiūros. Tam pil-nai pakanka upės vandens. Esamomis geromis sąlygomis iš kiaušinėlių išsiriti žuvytės, su visomis žuvų savybėmis, gabu-mais ir instinktais, teikiančiais galimybes išlaikyti kovą už buvį.

Bet kaip išaiškinti tą stebė-tiną tikslingumą, kurs pasi-reiškia slakių kelionėse ir vi-suose jų veiksmuose, įeškan-gerų sąlygų neršimui ir už-mirsimui, ir užmazgų gimdy-mui?

Visa vyksta, taip, kad tar-tum į jas, veikia ir jomis vai-do koks nors išmintingas prin-cipas, numatęs įvykius iš an-ksto, statantis sau uždavi-nius ir vykdančius toli numato-mą planą griežtais vienas ki-tą pasekančiais veiksmais. Vi-suose tuose veiksmuose vieš-patauja gili logika. Žuvis tar-tum žino, kad jai reiks potiek ir tiek mėnesių gymdyti. Pa-taitė ir patinukas kiekvienas žino savo pareigą. Jie žino, kad pagimdyti naują kartą reikia tinkamų sąlygų, ypatingai ty-ro, permatomo vandens, tur-tingo deguonių, kokio gamina rasti tik upių aukštumose ir kalnų srovelėse. Jie ir pradeda iš kalno ruošti į tokią kelionę.

Patinukai, iškeliauja ten an-kščiau, kur pataitės ateina vė-liau, paskirton pasimatymo vieton. Kada ateina pataitės, prasideda „vedybos“ ir poravi-mas, numatant kiaušinėlių apvaisinimo pareigą. Iškas ra-velius, kuriems pasijėško un-kamiausių vietų. Bet iš kur žuvis, kaip forelės, ima tiek žinių, kas ir kada reikia iš an-ksto atlikti? Juk jos neturi nė kyngų, nė mokyklų, nė kitų pavyzdžių. Jas tartum nera-tomas genijus traukia ir stu-mia atlikti visą eilę sunkių pareigų, kurių tikslas yra sa-vo rasės išlaikymas. Be to ir čia kaip ir pas žmones ir bile gyvulius labai veikia fizinis pa-sirinkimas. Kiekviena pataitė pati nori patekti į porą su stip-resniu patinaičiu, kurs už tai turi nugalėti savo konkuren-tus.

Yra dvi problemos: arba į jas veikia paveldėjimo instink-tas, nes paveldėjimas tikrai lošia didžiausią rolę gyvūnijos instinktyviuose elgesiuose. Bet kur gi žuvis galėjo rasti tokius genialius savo prabocius, kurie būtų patys tokį keliavi-mo tikslingumą ištyrę ir per-leidę paveldėjimui?

Arba antras daleidimas, kad žuvis veikia kitos rūšies au-tomatizmas, betarpiškai ver-čiantis jas keliauti ir veikti be jokios savo asmeninės sąmo-nės, būtent visa eilė viena kitą sekančių priežasčių: Forelės reikalauja vandens, turinčio daug deguonio. Kvėpavimo reikalus, rudenį prieš neršimą paaštrėjęs, jas varo jėškoti vandens su turtingu deguonių; ji „jaučia“, kad jai to reikia, ir to jėško, o jėškodama tra-ukia ton kryptin. Kur vanduo darosi deguonių turtingesnis, būtent upė aukštyn. Na, ir čia ir įvyksta neršimas. Bet čia lieka du neaiškumai. Delko fo-relės niekuomet „neįeško ke-lio“, bet sąute šauna aukštyn, ir delko pasiekę aukštumų ten

negyvena, bet atliekė gimdymo pareigą vėl tuojuo grįžta at-gal? Taip pat delko patinukai, kurie neršimo laiku neparodo ypatingo pasunkėjimo ir rodo-si, galėtų pasilikti gilumose, keliauja sykiu ir dar net pir-miau savo „gražiosios lyties?“ Ir taip pat lieka paslaptis, ko-del jų „meilė“ reiškiasi tuo momentu, nors juk žuvis tie-sioginių santykių neturi?

Dar — paslaptiesni ir reikš-mingesni yra lašišų keliavimai. Jos migruoja iš okeanų gelmių ir tolybių į upes ir atgal. Prie-singai unguriams, jis neršti ir vaisinasi prėskuose vandeny-se.

Europoj lašišos keliauja iš okeanų gelmių ne būriais, bet pavieniai. Šiaurės Amerikoje ir Rytų Sibire jos, priešingai, keliauja milžiniškomis masė-mis; ten net laukiniai žvėrys ir paukščiai žino tuos laikus ir visai pasidaro žvejais, — reikia tik įkisti snukį į vandenį, kai žuvis dantyse. Lašišos eina iš jurių į upes neatsižvelgiant į amžių ir didumą; tačiau įvai-rios kategorijos laikosi savo griežtos tvarkos ir laiko mi-gracijos taisyklėse.

Pirmosios leidžiasi į kelionę pačios seniausios ir sunkiau-sios žuvis, tartum, kad paro-džius kitoms kelią. Paskui jų seka vidutinio didumo indivi-dumai, ir galop smulkios žu-vilės.

Lašišos eina į upes uostus. Pirmą gyvenusios suruose, kar-čiuose jurių vandenyuose, jos išsikelia tam tikram laikui į prėskus negilius.

Dauguma žuvų visai negalė-tų prisitaikinti tokioms per-mainoms ir išmirtų. Lašišos, o taip pat sterlės, nelimos, geležinukės, minogos (devyna-kės) gali gyventi dviejopuose vandenyse. Bet mažučiai, pa-našūs į smulkučius vėžiukus, lašišų parazitai žūsta upių vandenyse.

Kas lašišas varo, kurių dau-gumas savo amžių nėra matę sausumos vandeny, keliauti iš okeanų į upes?, o paskui vir-šum srovės aukštyn? Kaip sla-kių taip ir lašišų migracijos laikas, supuola su neršimo lai-ku, kuomet jų laukos didėja ir ikras pradeda nokti. Tas procesas galimas tik prėskuo-se vandenyse, smarkiai tekan-čiose upėse, turinčiose ku-laugiausia ištirpinto deguonio.

Delto lašišos keliai aukštyn, kiek galima aukščiau ligi pa-čių upės ištakų. Jos vengia tu srovių, kur vanduo ne tiek sraunus ir permatomas, kur mažiau deguonio. Į tokius upė-lis lašišos nesidauro. Jos puik-iai žino kelią ir nepaklysta, nors keliauja pirmą kartą sa-vo gyvenime.

Jos traukia pirmyn ir pir-myn, nė prieš ką nesustoda-nos. Užėję kluitis, pavyzdžiui, vandenpuoli, jos didžiausiu į-nirtimu stengiasi jį persokti, kad tik užsiritus viršun, ir niekuomet jos negrįš atgal.

Dauguma lašišų ateina į upių uostus lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Galutinų „va-sarnamių“ jos pasiekia pava-sarį, čia praleidžia vasaros „va-lacijas“, ir ateinančią žiemą, tai yra po 13 ar 14 mėnesių grįžta iš prėskų vandens atgal į savo tamsias ir suras platy-bes ir galybes. Vidutinės ir mažosios lašišos savo atosto-gas baigia greičiau.

Pačiuks lydi dideli skaičiai vyriškų palydovų. Stipresnieji stumdo šalin silpniausiuosius, „vyrai“ susimuša — del meilės objektų. Atėjus laikui neršti lašišos pradeda kasti ravus ik-roms mesti. Priešingai sla-kiams, čia darbas pradeda ne pačiuks, bet patinukai, kurie yra lengvesni ir ne tiek jėrzi-ni, kaip leidukės. Su tikru i-siutimu jie spaudžiasi pilvu-kais, rausiasi sparneliais, mē-to akmenukus ir kartoją savo manipuliaciją po labai daug kartų, tokiu būdu iškasdami lovukes, tinkamas atsigulti. Ravelius kasa vienas šale ki-to. Po to jau ateina eilė pačiu-kės, kurios yra — stambesnės ir daug stipresnės už savo vy-rus. Dabar tęsiasi su tikru at-sidėjimu po keles dienas ir net savaitės, kol ateina pats tas sprendžiamasis momentas.

Pačiuks keliais atvejais išme-ta „pakutukus“ ikrų iš eilės į keletą ravelių. Po to patinu-kai skubinaisi užmū pačiuiki vietas ir atlieka savo rolę. Gimdytojai vadinasi atliko sa-vo pareigą, įtempimas praena, žuvis palieka nepaprastai su-vargę ir nusikamavę, ir toki-a-me stovy pradeda kelionę at-gal, daugiau vandens nešamos kaip plaukiamas. Bet žymi dauguma begriždamos. Žūsta. Išlėkę grįžta iš kur atėjė, ir laikai atėjus vėl kartoją ke-lionę.

Vaikai išsikalę, ir ligi antros žiemos paaugę ligi 12-15 centi-metrų, pradeda leistis upe žė-myn, pirmą susirinkdami bu-riais. Prasideda susitikimas: pernykščiai buvę gimdytojai vėl grįžta upę aukštyn, jų vai-kai jau leidžiasi žemyn į ju-res, bet nesimato nė pasisei-kinimų, nė susitikimo jaudi-nančių scenų. Kiekviena tyliai, klusniai daro, kaip jų paslap-tinga sąžinė liepia.

Atkeliaję ligi upės uosto, kur vanduo pradeda maišytis su suru jurių vandeniu, ten pagyvena, kurį laiką, prisipran-ta prie naujo skonio ir spau-dimo, ir tada traukia į okeano gelmes. Jos neturi jokių ži-nių apie jures, niekas, rodos, jų ten netraukia, tačiau jos ei-na, klausydamos „gamtos bal-so“.

Spėjama, kad ir čia jas vei-kia tam tikras automatonas, būtent, prieš antrai amžiaus žiemai ateinant, jų oda persi-maino ir pasidaro jautri švie-sai. Galimas daiktas, kad ta šviesos baimė jas ir varo jėš-koiti vis gilesnių vietų pasi-neriti. Bet delko tas odos per-simainymas? Ar jis nėra ta priemonė jaunais nepraktiškas žuvaitės išjudinanti iš jų aukš-tumų į jurių gelmes?

Jurės lašišos gyvena kelių šimtų metrų gelmėse. Jos iš permatomų šviesių kalnų sro-

velių atkeliauja pasinerti į tamsias okeanų bedugnes. Čia jos minta ir auga, kol „rasės instinktas“ vėl šaukia atgal į kalnus ir šviesą ir prėskus vandenis, ir jos keliauja pa-klusniai, nugalėdamos visokias sunkenybes ir pavojus kelionė-se.

Slakiai turi kiek lengvesnį uždavinį: jie vadovaujami visų laikų upės vaga, bet kaip lašišos suranda kelius skersai ir išilgai bekrastiųjų vandeny-nų? Ar okeanų dugne, ar vandens tyruose yra keliai ir kelrodžiai vadovautis? Vargu. Kiti tokie pat keleiviai tik iš priešingos pusės, unguriai, ke-liauja iš Europos upių į At-lanto vandenyną ikrų neršti ir ateina dažnai į Amerikos pa-krastių. Ne vienas unguris yra iš Nemuno atėjęs netoli Statue of Liberty. Bet jos nei-na į Amerikos upes, o grįžta į „savo“ upes, iš kur jų tėvai buvo atėję jų pagimdyti...

Garsinkitės 'N-nose'

Labai patogi ir lin-ksma kelionė Švedų Amerikos LINIJA

LIETUVA

Per Gottenburgą, Švedija Su artimais susisiekimais su KLAIPEDA. Puikiais Motorlaisiais. GRIPSHOLM KUNGSHOLM ir S. S. Drottningholm

1930. Metais išplaukia Laivas iš New Yorko: GRIPSHOLM Rugsėjo 6 d. KUNGSHOLM Rugsėjo 13 d. DROTTNINGHOLM Rugs. 20 GRIPSHOLM Spalio 4 d. KUNGSHOLM Spalio 11 DROTTNINGHOLM Spalio 18 GRIPSHOLM Lapkričio 1

Mūsų laivai yra greitai, dideli ir moderniški. Išplaukia beveik kas savaitę iš New Yorko, ir atgal. Jei Tamsta manai at-lankyti savo Tėvyne Lietuva del platesnių informacijų kreipkitės prie arčiausio agen-to arba pas:

SWEDISH AMERICAN LINE 181 N. Michigan Ave., CHICAGO, ILL.

NIEKS NETIKI,

kad Amerikos lietuviai būtų pamirše savo gimtąjį kraštą Lietuvą. Savo meilę savo Tėvynei jie jau yra įrodę atvejiu atvejais ir dabar stengiasi palaikyti su ja ryšius. Artimantis Naujiems metams Amerikos lietuviai turi progos padaryti malonumą savo giminėms Lietuvoje ir prisidėti prie Lie-tuvos kultūrinimo, išrašydami giminėms laikraštį. Tokia dovana savo gimines apdovanoja daugybė Amerikos lietuvių. GRAŽIAUSIAI PATARNAUTI. Šitame atsitikime gali tik seniausis Lietuvoje laikraštis „Lietuvos Ukininkas“ vienintelis demokratiškos minties, tikros šviesos ir mokslo skelbėjas. Savo turinio rimbumu, marmuru ir įdomumu „Lietuvos Ukinin-kas“ šiandien pralenkia visus kitus laikraščius. „Lietuvos Ukininko“ kaina visiems metams tik 5 litai, TAIGI TIK 50 AMERIKONISKŲ CENTŲ. Tokia pinigų suma paskirti niekam, nesunku, reikia tik pasi-rengimo. Kadangi 50 centų į Lietuvą siųsti nepatogu, tai susimeskite keli pažįstami ir kartu visi apdovankite savo gimines. Už 50 centų Jus padarysite didelį dalyką, nes ne viena lietuvi įpratusite skaityti gerą laikraštį, ir paskui jau jie patys nemokės apseiti be laikraščio! Dar prieš Naujus metus siųskite į Lietuvą „Lietuvos Ukininkui“ 50 centų ir savo giminių adresu Lietuvoje, o jau „Lietuvos Uki-ninkas“ mokės tinkamai išsiųsti metus tarnauti. „LIETUVOS UKININKO“ adresas: Lithuania, Kaunas Gedimino gat. 38 Nr. P. S. Kas norėtų „Lietuvos Ukininką“ Amerikon išrašyti, rei-kia atsiųsti visų metų prenumeratos 2 dol., pusel metų 1 dol.

Daktaras Specialistas iš

WISSIG, Pasauliniame karo Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU NEZIURINT KAP UŽSISĖNĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, umedijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, akau-mus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir pasilpingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atleikite čia ir persitirkinkite, ka-jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Nedėlionis iki 12 d. 4200 West 26 St., kampaas Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

Rusiskos ir Turkiškos Vanos

12th STREET Tel. Kodzio 2902 3514-16. Roosevelt Rd. arti St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

Bernard Petkas Pilius Pasirinkimas Vyriškų papuolu, geresnės ru-sies, didesnios verties, ge-rausiu spalvų 4171 Archer Avenue kampaas Richmond St.

EXTRA! EXTRA!

RADIO PROGRAMAI PERKELTI Į SUBATOS VAKARUS

Subatomis iš Stoties W. C. F. L. 970 kilocykles, nuo 6 iki 7 val. vakare ir Kelvergas iš Sto-ties W. H. F. C. 1420 kilocykles, nuo 7 iki 8 val. vakaro.

ZEMOS VASAROS KAINOS ANT RADIJŲ:

Atwater Kent, 7 tubų, \$49 su viskuo, už R. C. A. Radiola, 10 tubų, \$49 su viskuo, už Sparton 9 tubų, \$99 su viskuo, už Victor, 10 tubų, \$109 su viskuo, už Brunswick, 9 tubų, \$98 su viskuo, už Brunswick Radiola, su Fonogra-fu sykiu, su viskuo \$98 už Zenith Radio, 9 tubų \$99

Pirmą nega pirksite Radio, pa-matykite Budriko krautuvėse. Radios visų Standard išdirbys-čių. Patys galite persitikrinti ir pamatyti šale prie šalies įvai-rius modelius.

Jos. F. Budrik, Inc. 3417-21 S. Halsted St. Tel. Boulevard 4705

General Motors Radios 3343 S. Halsted St.

Zonite

DEL ISIPIOVIMU IR ŽAIZDŲ Neprileiskite užsikrėtimui! Gydykite kiekvieną žaizdą, ma, žaizdą ar įbrėžimą su anuo stipriu nenudindu su antiseptiku Zonite tik-rai užmūša perus. Taipgi pagelbsti užgyti.

Iš Lietuvos

Rietavo vidurinė mokykla

Si mokykla yra įsteigta 1918 metais. Ją įsteigė buvęs Rietavo miestelio ir apylinkės susipratusių žmonių. Iki 1921 metų mokyklą išlaikė patys mokyklos laikytojai. O nuo 1921 metų mokytojams algas moka Švietimo Ministerija. Kitas išlaidas, kaip tai, kuras, aptarnavimas, šviesa, švaros palaikymas, mokslo priemonių įsigijimas, knygynas ir kit, reikia aprūpinti patiems mokyklos laikytojams, arba, kaip čia vadinama, mokyklos Laikomajam Komitetui, padedant mokyklos mokytojams.

Siomet kalbamos mokyklos birželio mėn. 15 d. mokslui pasibaigus, įvyko iškilmingas aktas. Į mokyklos salę susirinko visi mokytojai, mokiniai su tėvais ir mokyklos laikomojo komiteto nariai. Sugiedojus Tautos himną, direktorius Ant. Stabinskas atidarė susirinkimą ir paskaitė 1929-1930 mokslo metų piniginę apyskaitą, butent: gauta iš mokinių už mokslą 2033 litų, šviesai palaikyti 91 lit., pašto ir telef. išlaidos (nes privatinės mokyklos turi apmokėti visus laiškus) 143 lit. 55 cent., raštinės reikalams 70 lit. 93 cent., spaudiniam 123 lit. ir 95 cent., kurui ir šviesai 617 lit. 60 cent., apmokėti skolų 723 lit. ir 40 centų, sargui ir raštvėdžiui 800 lit., remontui 875 lit. ir 50 cent., inventoriui 230 lit. ir 50 cent., kitiems reikalams 73 lit. ir 65 centai. Dar mokykla liko skolinga už mal-

kas 300 litų, sargui ir raštvėdžiui 350 litų ir Ržesauskui 100 litų. Viso 750 litų.

Po piniginės apyskaitos pavadogų tarybos sekretorius mokyk. Rozniekas paskaitė mokslo metų apyskaitą, kur pažymėta, kad šių mokslo metų pradžioje mokykloje buvo 91 mokinys, o pabaigoje 88 mokiniai. Dar vienas kitas pakalbėjus ir sudainavus keletą dainelių, pasimelsta už mokyklos geradarių ir eita apžiūrėti mokyklos parodos. Ten rasta mokinių rankų darbų, piešinių, lietuvių kalbos reikalams brėžinių ir skemų, muziejaus rinkinių ir kitokių dalykų. Po to mokiniai, pasiėmę savo liudijimus, išsiskirstė, o tėvai susirinko aptarti mokyklos reikalus.

Kaip matyti iš piniginės apyskaitos, šiais mokslo metais mokyklai reikėjo surinkti daug pinigų, o visa tai daugiausia turėjo atlikti patys mokytojai su direktorium. Nors dar ne visus reikalingus pinigus surinko. Išlaidas padidina dar ir tas, kad Švietimo Ministerija šiemet neatleido nuo mokesčio už mokslą 15% mokinių, kaip kitais metais budavo ir dabar valdiškose mokyklose daro. Tam reikalui prisėjo už neturtingus mokinius užmokėti apie 1000 litų. Žinoma, tas labai apsunkino mokyklos gyvavimą.

Kad palengvintus mokytojams darbą ir atleidus juos nuo rinkimo pinigų ir nustojus iš žmonių pinigų rinkus, kas jau įkyrėjo, tėvai nutarė prašyti Švietimo ministerijos, kad mokyklą suvalstybintų. Išrinkta delegacija, kuri su prašymu nuvyko į Ministeriją, bet Ministeris tuo tarpu prašymo nepatenkino.

Rietaviškiai tiek laiko patys laikė ir šelpė Rietavo vidurinę (komercinę) mokyklą ir dabar daro žygius, kad ji ne tik ir toliau išsilaikytų, bet net ir akštesnias klases turėtų, dėl to nori šiemet atidaryti penktą klasę, nes labai žmonės pagėdauja. O dabar mokinių skaičius vis didėja. Tik piniginiai reikalai sunkūs. But labai gera, kad pasiturintieji žmonės atkreiptų dėmesį ir kiek galėdami šelpytų. Juk jeigu Rietavo aukštesnioji mokykla užsidarytų, tai labai didelės apylinkės jaunuomenė liktų be aukštesnio mokslo.

Mokykla aukomis remia Rietavo Vartotojų Bendrovę ir Amerikoje gyvenantis, kilęs iš Rietavo, didis Lietuvos mylėtojas Ipolitas Pakalniškis: siunčia pinigų (gauta jau 900 litų) ir knygų. Už tai visi mokyklos laikytojai ir mokiniai tėvai, ypač tie, kurių vaikai jo pinigais buvo sušelpę, širdingai dėkoja. Mokyklos kapelionas kasmet už mokyklos geradarius atlika šventas Mišias ir dažnai per pamaldas su mokiniais pasimeldžia.

—Mokyklos iškilmės buvęs.

Kiek Lietuvoj moterų rašytojų?

Kaune išleista knyga Aukštyn. Moterų kurybos almanachas.

Redagavo Bronė Buivydaite. — (Tyrų Duktė) įvadą parašė G. Petkevičaitė, 1930 — Vytauto Didžiojo — metais. 208 puslankiai, kaina 6 litai.

Moterų kurybos almanachas, tikrai pasakius Lietuvos moterų kurybos almanachas. Tai didelė mūsų visuomenės gyvenimo naujiena, nes moterų rašytojos pirštais suskaitomos.

Almanachas taip pat žino tik nedidelį būrelį, gyvų ir mirusių. Iš viso 12 rašytojų: Liudvika Didžiulienė — Žmona, Gabrielė Petkevičaitė — Bitė, Julija Žimantienė — Žemaitė, Marija Pečkauskaitė — Satrijos Ragana, Sofija Pšibilauskienė — Lazdynų Pelėda, Marija Lastauskienė, Sofija Čiurlionienė, Bronė Buivydaite, J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, Alė Zalenkevičaitė — Sidabraitė, Salomeja Bačinskaitė — Neris ir Petronėlė Orentaitė.

Almanache jos surašytos chronologine tvarka ne amžius, bet kurybos pradžios atžvalgai.

Kečturios iš jų jau mirusios, 8 gyvos, 9 pasirodžiusios savo atskirais leidimais, 3 rašančios tik įvairiuose laikraščiuose.

Almanache rašo, rodos, ne visos Lietuvos rašytojos. Čia "Tėviškės" autorės Vaidilutės, gabios feljetonistės Janušytės, Mazalaitės, Norušytės ir kitų, dar savo atskirais leidimais nepasirodžiusių, bet žinomų laikraščių skaitytojams.

Šūnės suėdė bažnyčią

Berlyno "Hundenwelt" aprašo įdomią ir juokingą istoriją apie vieną bažnyčią, kurią suėdė šūnės tikra šių dienų prasme.

Tai atsitiko Amerikoje. Kanados šiaurėje, prie Hudsono įlankos buvo nedidelė bažnyčia. Vyskupas Winnipego, kurio vyskupystei ji priklausė, išvažiavo jos vizituoti. Kadangi minima bažnytelė buvo toli, pačioj Amerikos šiaurėje, vyskupo kelionė indijonų laiveliais truko šešius mėnesius. Galų gale nuvykęs į vietą vyskupas pamatė, kad bažnytelės nebėra. Nuliūdę parapijonys — eskimai papasakojo savo ganytojui nelaimingą Dievo namų likimą. Bažnytelė buvusi pastatyta iš jūros vėplių šonkaulių ir padengta jūros vėplių kailiais. Ji sutalpindavusi 80 žmonių. Tik vieną kartą, kunigo akivaizdoje, įvykusi nelaimė. Bažnytelę užpuolusi didelė alkanų laukinių šunų gauja ir visiškai ją suėdusi.

Tarp Chicago Lietuvių

Lietuvos Operos naujienos

P. Butenas dar papasakojo apie Lietuvą. Jo pasaulis, žinoma, sukasi apie teatrą, tai ir jo naujienos teatrališkos. Bet išgirsti iš artimiausiai stovinčio lupų, ir teatro naujienos yra gana įdomios.

Ateinančiais metais Lietuvos Opera rengiasi daryti maršrutą per visą Lietuvą, darydama operos spektaklius visuose didesniuose miesteliuose. Bus parinktos lengvesnės operos, kurioms galima nusivėsti dekoracijomis ir butiniausį skaičių artistų, choro ir orkestrų.

Klaipėdoje šiemet Opera gastroliaus dvi savaites. Ten kuo politinių konfliktų nesukėlė. Mat bilietus gaudo abiejų, lietuvių ir vokiečių. Perna metą vokiečiai buvo užsiperkę daugumą bilietų, tai šiemet lietuvių susiorganizavę pirmi išpirkė ir vokiečiams mažą belik. Tie net protestuoti ėję, sakydami kad lietuvių gali nuvažiuoti į Kauną, o Klaipėdoje turi būti vokiečiams privilegija. Šiaip taip susitaukė.

Opera vyks į užsienius

Šiais metais padidinta Operos orkestra dešimtim instrumentų: dabar orkestra turi 60 žmonių. Operos chorą padidinta iš 15 dainininkų. Dabar turi 65 balsus. Stasio Šimkaus vedama konservatorija Klaipėdoje davė Lietuvos teatrui jau apie 40 naujų muzikantų, kurių dalis pateko į Operos orkestrą, dalis dirba prie dramų.

Nauji solistai įstojo operon, baigę Lietuvos konservatoriją, Stepas Sodeika, baritonas ir tenorai: kapt. Ivanauskas, dramatinis, ir Orentas liriškas.

Opera greitai ateity žada važiuoti su spektakliais į Rygą, į Karaliaučius, Berlyną ir Maskvą. Sutartys jau dalinai sudarytos.

Dar keleta labai gabių dainininkų-kijų tebesimokina užsieniuose, kurie grįžė dar naujų pajėgų jlies Operai. Žodžiu, atrodo, dainė Lietuvoj žengia pirmyn.

Jono Buteno koncertas bus rugsėjo 24 d.

Mūsų dainininko p. Sabonio globojamas p. J. Butenas Chicagoj daro skubų progresą. Jau paimta Lietuvių Auditorijos salė rugsėjo 24 d. koncertui. Va-

PASIRENDUOJA The Oaks Grove

119th St. ir Archer Av.

Piknikams, Šokiams, Išvažiavimams

Gražiausias daržas Cook paviete

Kreipkitės

M. McDERMOTT, Tel. Republic 3836

MURINE
For **YOUR EYES**
Night and Morning to keep them Clean, Clear and Healthy
Write for Free "Eye Care" or "Eye Beauty" Book
Murine Co., Dept. H. S. 9, B. Ohio St., Chicago

dinas, už mėnesio chieaciečiai turės progos išgirsti balsą iš Lietuvos.

Jonas Butenas savo karjerą pradėjo Italijoje. Ten jis išvažiavo 1923 metais. Pirmasis debiutas įvyko 1925 m., spalio 31 d. Palermo mieste Garibaldi teatre, kur p. Butenas pirmą syk dainavo "Fausto" operoj Valentino partijoje. Simpatingas atsiliepiamas ir geros recenzijos nulėmė Jonui jo karjerą, ir ne užilgo jis jau dainavo Giggen teje pat rolėje ir dar Lucia pirmojo baritono rolėje. Po to buvo atvykęs Amerikon, ir vėl grįžęs Italijon dar mokinos gerus metus pas žymų mokytoją Sammarco.

Po to jau buvo pakviestas Mantua mieste dainuoti Rigoletto ir Traviata Hermano rolę.

Dar po metų dainavo Melara, Ostiglia ir Veronos miestuose, be pirmiau minėtų, dar operoj "Balius Maskaradas"

pirmojo baritono Renato rolę. Didžiausio pasisekimo laipsnį pasiekė Torino mieste "Pajacu" operoje, kur Torrio rolėje dalyvavo 7 spektakliuose ir po to koncertavo simfonijoje. — Pastutinis pasirodymas buvo Milano operoj Politiana, kur dainavo Traviatos Hermana. Viso Italijoje p. Butenas dalyvavo apie 40 spektakliuose.

Lietuvoj pirmąjį debiutą p. Butenas turėjo 1928 m., vasario 6 d. Tai buvo Rigoletto spektakly, paties Rigoletto rolėje. Nuo to laiko be pertraukos yra Lietuvos Operos personalo narys, ir dainavo įvairiose operose. Be to koncertavo jau Rygoj ir Tilžėj, pakviestas Musik Vereino.

P-nas Butenas pakartodamas išreiškė savo dėkingumą Amerikiečiams, ir pasisakė pasiekęs savo svajoto tikslo tik aciu jiems. Menas yra amžina mokykla ir p. Butenas žada nesiliauti vis toliau lavintis.

Amerikoje šiuo tarpu žada padaryti koncertų Chicagoj, Clevelande, Detroite, Pittsburghe, Bostone, Rochesteris, Waterbury, Worcesteris, New Britain ir New Yorke — prieš sėsdamas į laivą atgal Lietuvon.

Laiškai Paste

Šie laiškai yra atėję iš Europos. Kam jie priklauso, tegul nueina į vyriausiąją paštą (Clark ir Adams gatvė) atsiimti. Reikia klausyti prie langelio, kur padėta iškaba "Advertised Window" lobėj nuo Adams gatvės, pasakant laiško NUMERI, kaip kad šiame sąrašė pažymėta. Laiškus paštas laiko tam tikrą laiką, o paskui sunaikina.

4686 Javis Carlot (Miss)

4687 Jusewich M

4695 Vargas Antonio

523 Karras Anny

533 Naumsvich Petar

534 Pabijonui Stanislovui

536 Pytkoruo Anastasja

540 Serelis Anelia

542 Skimeliumas Willem

Išvengkite DARBO DIENOS

TRAFIKO SUSIGRUDIMO!

7 miles an hour

70 miles an hour

Imkite atdarus Geležinius Vieškelius Jusų DARBO DIENOS Kelionei

Darbo Diena (Labor Day)—trys šventės del piknikavimo, golfo, apsilankymui pas draugus ir gimines, del kelionės į Chicago's apilinkės rezortus! Kur jus ne važiuotumet, imkite lengvą, be rūpesnio kelią. Išvengti nuo trafiko susigrudimų ir šventadienio minų.

Darbo Diena pernai pagimdė didžiausį trafiko susigrudimą istorijoje. Šiemet gi yra dar daugiau automobilių ant kelio, negu kada buvo pirmiau. Vaziuokite greitais, tankiai vaigstanciais, elektrikiniais užmiesio traukiniais. Pravažiokite visus susigrudimus 70 mylių į valandą greitumu! Nėra sustojimo šviesų, nėra cypiančių stabdžių. Išvaziuokite anksti, sugrįžkite namo anksti. Tikrai pasidžiaugsite savo švente! Del informacijų apie traukinių ėjimo laiką ant visų trijų geležinkelių

Telefonuokit Randolph 8200

SOUTH SHORE LINE
EAST—Chicago South Shore and South Bend Railroad

NORTH SHORE LINE
NORTH—Chicago North Shore and Milwaukee Railroad

CHICAGO, AURORA AND ELGIN RAILROAD
WEST—Chicago Aurora and Elgin Railroad Company (The Sunset Lines)

Geležiniai Vieškeliai yra Visuomet Atdari

Šie lietuviai realistininkai pasirenge jums patarnauti

S. P. Kazwell & Co.
2835 W. 63rd St.
Tel. Republic 8899

M. J. Kiras
3335 So. Halsted St.
Tel. Yards 6894

B. V. Milaszewicz
4600 So. Wood St.
Tel. Virginia 0117

M. Rozenski & Co.
6542 So. Western Ave.
Tel. Prospect 2102

J. Yushkewitz
2433 W. 69th St.
Tel. Prospect 3140

J. N. Zewert & Co.
5339 S. Central Ave.
S. E. Cor. Archer and Central
Tel. Prospect 8759

J. J. Zolp
4559 So. Paulina St.
Tel. Yards 0145

THEM DAYS ARE GONE FOREVER

Wallop This on Your Washboard.

TOMORROW AM GITS MARRIED. Y'ORTER SEE DAT GAL AH'VE GOT!

YAS SUH = NOT MUCH ON LOOKS BUT SHE KIN WUHK AN AWFUL LOT!

WELL HOW ABOUT YOUR JOB? YOU'LL KEEP ON WORKING, WILL YOU NOT?

DEM DAYS AM GWINE FOREBER!

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:

\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia "Naujienu"
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chi-
cago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakyto kaina:

Chicagoje — pašto:

Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Chicagoje per išnešiojimą:

Vienai kopijai 3c
Savaitei 18c
Mėnesiui 75c

Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, pašto:

Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui75

Lietuvon ir kitur užsieniuose [Atpiginta]

Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

SANDĖLIUOSE MAISTO DAUG

Nors sausi orai skaudžiai pakenkė javams Amerikos laukuose, bet maisto yra jos sandėliuose pakankamai. Jungtinių Valstijų agrikultūros departamentas praneša, kad rugpiučio 1 d. šaldytuvuose buvo įvairių produktų net daugiau, kaip tuo pačiu laiku pernai metais. Pavyzdžiui, kiaušinių buvo 11,202,000 dežių ("keisų"), kuomet pernai tuo pačiu laiku buvo 8,962,000 dežių.

Įvairių rūšių mėsos buvo šio mėnesio 1 d. sukrauta šaldytuvuose 810,974,000 svarų; sviesto — 145,297,000 svarų, surio — 100,000,000 svarų, paukštienos — 46,890,000 svarų.

Taigi maisto Amerikai netruksta. Tačiau didmiesčiuose pastaruoju laiku buvo pradėta kelti kainos maisto produktams, kuomet laikraščiai ėmė rašyti, kad dėl neužderėjimo laukuose valdžia jau rupinasi pagalba fermeriams. Spekulantai, mat, nepraleidžia progos pasipinigauti.

NUVERSTAS DAR VIENAS DIKTATORIUS

Prieš dvejetą dienų nedidelėje Pietų Amerikos respublikoje, Peru, įvyko valstybės perversmas. Tapo nuverstas tos respublikos prezidentas ir diktatorius, Augusto B. Leguia, ir susidarė nauja, laikinė vyriausybė, kuriai vadovauja pulkininkas Sanchez Cerro.

Augusto B. Leguia buvo smurtu pasigrobes valdžia 1919 metais ir nuo to laiko iki dabar diktatoriavo. Per vienuoliką metų Peru gyventojai nedrįso jam pasipriešinti, ir diktatoriaus šalininkai tur-but manė, kad jo viešpatavimas esąs amžinas. Bet štai netikėtai sukilimo prieš diktatorių kariuomenės įgula mieste Arquipa. Sukilimas netrukus pasklido visoje pietinėje respublikos dalyje, ir nusigandęs diktatoriaus ministerių kabinetas atsistatydino. Bet ministerių rezignacija jau nebegalėjo nuraminti kraštą. Universiteto studentai Peru sostinėje, Lima, ir kiti gyventojai ėmė reikalauti, kad pasitrauktų ir pats diktatorius.

Leguia turėjo atsistatydinti. Vienuoliką metų išsilaukusi diktatura griuvo.

Ar dabar susidarys toje respublikoje geresnė valdžia, dar sunku pasakyti. Bet diktatorius Leguia jau susilaukė panašaus likimo, kaip Graikijos Pangalos, Ispanijos de Rivera ir Lietuvos Voldemaras.

ŠAUDYMAI BOLŠEVIKIJOJE TEBEINA

Neseniai buvo pranešimų apie sušaudymus sovietų Rusijoje už "sidabro slapstymą". Dabar ateina daugiau tokių pranešimų.

Oficialis sovietų GPU (slaptosios policijos) komunikatas sako, kad už sidabro supirkinėjimą ir slapstymą tapo sušaudyti dar devyni asmenys Maskvoje, keturi Odesoje ir du Minske. Per paskutines keturias dienas už sidabrą ir aukso monetų slėpimą Maskvoje buvo pasmerkti ir sušaudyti 13 asmenų.

Sovietų žvalgyba uoliai gauda tuos, kurie supirkinėja svetimų šalių valiutą arba ištraukia iš cirkuliacijos metalinius pinigus, nes tuo, girdi, esanti "puldoma" popierinių pinigų vertė. Sugautieji už tokius "nusidėjimus" yra aštriai baudžiami, dažniausia mirtim, o jų visas turtas buna konfiskuojamas.

Idomu, kodėl musiečiai kom-fašistai stengiasi šitą dalyką užtylėti, nors šiaip tai jie nesiliauja rašę ir kalbėję apie visokių "cudus" matuškoje Rasėjoje. Jeigu Maskvos diktatoriai ėmė net šaudyti žmones už atsiskaitymą imti popierinius pinigus ir už sidabrinių monetų slėpimą, tai gali kiekvienas numanyti, jogei tai yra labai svarbus valdžiai dalykas. Juk net ir budeliui nedaro jokio smagumo galabinti žmones!

Kodėl tad bolševikų valdžia yra priversta šitokiomis žiauriomis priemonėmis drausti žmonėms laikyti sidabrą? Ir kodėl tie žmonės, net po baime mirties baismės, neima sovietinių "bumažkų"?

Kas turi bent mažiausią nuovoką apie finansus, pripažins, jogei tie pasibaisėtinai įvykiai sovietų Rusijoje gali turėti tikrai vieną prasmę: **Rusija pergyvena naują valiutos infliaciją.** Ji prisipausdino daugiau popierinių pinigų, negu turi aukso jiems padengti. Todėl popieriniai pinigai neteko vertės, ir žmonės jų neima.

Bet jeigu valstybės pinigai neteko savo vertės, tai ką tai reiškia? Tai reiškia, kad valstybė subankrotavo! Taigi pasirodo, kad "Naujienos" sakė tiesą, kuomet jos nurodinėjo, kad bolševikų politika yra tiesus kelias į bankrotą. Kom-fašistai, kurie už tai "Naujienu" keikė, turėtų dabar savo keiksmus atsiimti ir atsiprašyti.

Apžvalga

KIEK NARIŲ KOMUNISTŲ PARTIJOJE

Žinomas New Yorko savaitraštyje, "The New Republic", J. B. Salutsky Hardman raso apie Amerikos komunistus. Kadangi pastaruoju laiku kai kurie žmonės — pav. Matthew Woll, Am. Darbo Federacijos vice-prezidentas — ėmė daug kalbėti apie tariamą "raudonąją pavojų" ir Jungtinių Valstijų kongresas paskyrė net specialinę komisiją komunistų veikimui tyrinėti, tai Salutsky-Hardman bando atsakyti į klausimą, ar iš tiesų komunistai Amerikoje yra taip stiprūs, kad dėl jų gali kilti koks pavojus šiam kraštui.

Reikia pasakyti, kad Salutsky pirmiau pats priklausė komunistų partijai ir buvo net vienas stambiųjų josios šulų, todėl apie tą partiją jisai gali nusimanyti geriau, negu visai pašaliniai žmonės.

Pasiremdamas pačių komunistų paskelbtais daviniais, rašytojas suranda, kad šandie Amerikos komunistų partijoje yra viso tik apie 6,000 (šeši) tukstančiai narių, įskaitant į šitą skaičių ir tuos narius, kurie dėl nedarbo yra paliuosuoti nuo duoklių mokėjimo.

Po to, kai Maskvos diriguojami "kairiasparniai" suskaldė Socialistų Partiją ir įsteigė 1919 m. komunistų partiją, pastarosios lyderiai gyvėsi turėję 58,000 narių. Bet Salutsky-Hardmanas mano, kad ta skaitlinė buvo perdėta. Komunistų partija galėjo tuo laiku turėti apie 35,000 narių.

Už trijų metų įvyko dar vienas skilimas Socialistų Partijoje, ir su naujais atskeltais nuo jos nariais komunistai suformavo organizaciją, kurioje viso buvo 12,058 nariai. Tai buvo 1922 m.

Toliaus kom-partija ėmė šiek-tiek augti. 1923 m. jos narių skaičius užaugo iki 15,395; 1924 m. — iki 17,377. Paskui augimas sustojo ir prasidėjo partijos mažėjimas. 1925 m. ji dar turėjo 16,325 narius, bet 1926 m. narių skaičius nupulė iki 8,698. 1927 m. jisai siekė 9,642. Sausio mėnesyje 1930 metų komunistų partija turėjo, kartu su paliuosuotais nuo duoklių nariais, 6,145 narius.

Rašytojas nurodo dar vieną įdomų faktą. Komunistų partija rengia kasmet naujų narių gavimo "vaju", per kurį jai pavyksta prirašyti palyginti nemažą skaičių "rekrutų", bet šitie nauji nariai daugumoje taip pat greitai apleidžia partiją, kaip jie buvo greitai į ją įrašyti. Sakysime, 1923 m. partija buvo priėmusi 6,532 naujų narių, bet bendras narių skaičius per tuos metus padidėjo tik 1,982, vadinasi — gauta pusseptinto tukstančio naujų narių, bet tuo pačiu laiku pražudyta puspenktas tukstančio.

1924 m. komunistų partija priaršė net 8,456 naujus narius, bet, to nevezint, bendras narių skaičius per tuos metus sumažėjo 1,982. Reikia — daugiau pasitraukė iš partijos, negu į ją įstojo.

1929-30 m. "vaju" davė komunistų partijai 6,167 naujus narius, kuomet partija turėjo viso tik apie šešis tukstančius narių. Vadinasi, "vaju" padvigubino narių skaičių. Bet už pusės metų, laikant partijos konvenciją, pasirodė, kad keletas tukstančių tų naujai pri-

šytų narių jau yra išbėgioję.

Iš to yra aišku, kad dauguma narių komunistų partijoje yra visai nepastovūs elementas. Čia jie įstoja į partiją, čia jie vėl iš jos traukiasi. Mutyt, kad komunistai yra labai nenusistovėjusių pažvalgų žmonės — klajokliai, kurie patys nežino, ko jie nori ir kur jie eina.

Pasirodo, kad organizuoti komunistų partiją Amerikoje, tai vistiek kaip rėčiui gaudyti vėją.

VILNIAUS LIETUVIŲ GIMNAZIJAI GRAŽINTOS TEISĖS

"Vilniaus Rytus" rašo, kad Lenkijos švietimo ir tikybų ministerija sugrąžino valstybines gimnazijos teises Vilniaus Lietuvos Vytauto Didžiojo gimnazijai. Tos teisės neseniai buvo jai atimtos.

"V. R." sako, kad teisės jai dabar yra ne tik gražintos, bet ir padidintos. Seniaus Vytauto Didžiojo gimnazija turėjo valstybines teises "su pastaba", dabar jai suteikta valstybinės teisės "be pastabos", t. y. baigusieji tą gimnaziją bus priimami į aukštesnes mokyklas tokia pat tvarka, kaip ir kitų Lenkijos gimnazijų mokiniai.

PAUKSTYS IŠEJO Į DIRBTUVĘ

"Laisvė" praneša, kad jos buvęs redaktorius, V. Paukštys, dėl nesveikatos pasitraukė iš redakcijos ir susirado paprasto darbininko darbą fabrike. Ten jam esą sveikiau.

Paukštys "pasizymėjo" tuo, kad jisai "L." špaltose garbindavo garsiuosius Rusijos piėšikus ir "svieto lygintojus", Stenką Raziną ir Emelijaną Pu-gačiovą, kaip dabartinių bolševikų pranokėjus. Šiame dalyke jisai tur-but nekludo.

Skaitytojų Balsai

Tautininkų vadai ir jų darbai

Kaip paprastai, kiekviena politinė partija turi savo programą, ir asmuo, sutinkantis su ta programa, turi ją pildyti. Kad būtų pridabojama ta programa ir nariai nenukryptų nuo jos, yra renkama iš gabiausių ir doriausių narų valdyba.

Čia aš ir noriu šiek tiek išsistarti dėl tautininkų vadinamųjų "gabiausių" narių arba, kaip sakant, viršūnių, kurie šiandieniniame Lietuvos politiniame gyvenime didelį vaidmenį vaidina. Nors Amerikos fašistai "Vieybės" pastogėje ir kolios mane už palietimą tų "garbingų" vyrų, bet nėra ko bijotis. Jų pareiga girti savo broliukus, o mūsų pareiga kelti visas jų šlykštybes aiškėn.

Kadangi nesu dar senas, tai ir nesimu rašyti kas buvo seniau. Aš tikrai noriu pažymėti, kas buvo netolimoje praeityje ir kas dabar yra.

Pora metų atgal viename Kauno klube tapo nušautas tautininkų vadas L. Noreika, kuris buvo tautininkų partijos pirmininkas. Jį nušovė ligi tam laikui niekam nežinomas rusas Kazarinas, kuris tarnavo Lietuvos kariuomenėje kaip kari-ninkas. Na, ir kagi! Pasirodė, kad tas tautininkų vadas taip "garbingas" visokiais skandalais, kad teismas rado

reikalingu visai mažą bausmę žmogžudžiui skirti, o tautininkai net drovėjęsi savo buvusį vadą teisinti.

Po to tautininkai išrinko sau už vadą J. Lapėną, garsų mer-gininką. Jo meilužių pilna visoje Lietuvoje. Ne gana to, Kaune visi žvirbliai ant stogų čirškia, kad J. Lapėnas per daug meilus savo sesutei... dėl ko esą su motina buvę kivirčių. Lapėnas yra biskų muzikas, biskų kooperatininkas, biskų tautiškas biznirius, labai myli tautiškomis spalvomis kaisytis, ypač kambarius. Paskutiniu laiku dirbo "Maisto" skerdykloje. Kelios savaitės atgal p. Lapėnas buvo nuvažiavęs Italijon pasimokinti fašistinių metodų. Argi tai ne "garbės" tėvynei Lietuvai.

Silpnavalių leitenantų dēka (kurie myli pasigirti įgytomis malonėmis) prezidentienės vardas labai žeminamas. Nors ji yra lenkė, bet visgi Lietuvos prezidento žmona. Ir labai gailla, kad ji daro gėdą visai lietuvių tautai. Idomu ar Smetona apie tai nieko nežino? Ar, gal but, jis visiškai jos valdžioje?

Voldemaras nuo panašių kalbų liuosas, bet jis nuolat serga didybės manija. Visai nieko negalima buti sakyti, jeigu jisai kur nors užsidaręs savo kambarielyje džiaugtųsi (prarastais) ministerių portfeliais. Bet kada jisai jau beveik metai kaip Chodakauskaičių nuverstas sėdėjo valstybės apmokame bute ir reklamavosi "teisėtu" min. pirmininku, tai jau daugiau, negu žioplą atrodo. Pažymėtina, kad Voldemaras niekuomet nesiskaitė su liaudies sudėtais pinigais. (Tas "garbingas didvyris" yra neat-siskaitęs su valstybės išdu iš kelių dešimčių tukstančių kronų dar nuo 1920 m.). Tapęs min. pirm. jis įsitaisė sau butą, kurio papuošimui išleido 200,000 litų ir už kurį nuomos metams reikia mokėti 30,000 litų. Ar negraži suma? Ir tai vis iš darbo žmonių išplėsti kruvini centai. Tik pagalvoti reikia, ar daug mes rasime J. V. lietuvių darbininkų, kurie uždirbtų per metus 3000 dol. Didžiausius nuosimtis yra tokie darbininkai, kurie gauna nuo 800-1500 dol. metams. Bet reikia neužmiršti, kad už tuos pinigus jis turi išmaitinti seimyną, apsimokėti už butą ir t.t. O tas išgarbintas "didvyris", liaudies syvų siurbėlė, vien tik už butą moka 3,000 dol. ir tai Lietuvoje, kur pragyvenimo sąlygos daug žemesnės, — toj pačioj Lietuvoje, iš kurios tukstančiai jos geriausių sunų bėga į svetimus kraštus, kad nuo bado apsigynų, ir tai toj pačioj Lietuvoje, koks mažutis "patriotas", kuris net sąsą žmoną nešmoka lietuviškai kalbėti, švaistosi iš vargulių surinktais pinigais. Tas proto ligonis per kelis metus yra nemažai išgėręs darbininkų kraują. Ir už tuos "gražius" darbus jo pasekėjai jam katutes plojo, matydami kaip Voldemaras kruvinasis švaistosi su kardu rankose ir už kiekvieną laužą darbininkiško kraujo Amerikos fašistai apvainikodavo tą savo "divyrį" patriotizmo vainiku. Bet jie, tur but, nepasiklausia savęs, kur buvo tuomet jų tas "didvyris", kuomet iš tikrųjų reikėjo imti kardą ir eiti kariuoti prieš Voldemarą kruvinasis švaistosi su kardu rankose ir už kiekvieną laužą darbininkiško kraujo Amerikos fašistai apvainikodavo tą savo "divyrį" patriotizmo vainiku. Bet jie, tur but, nepasiklausia savęs, kur buvo tuomet jų tas "didvyris", kuomet iš tikrųjų reikėjo imti kardą ir eiti kariuoti prieš Voldemarą kruvinasis švaistosi su kardu rankose ir už kiekvieną laužą darbininkiško kraujo Amerikos fašistai apvainikodavo tą savo "divyrį" patriotizmo vainiku. Bet jie, tur but, nepasiklausia savęs, kur buvo tuomet jų tas "didvyris", kuomet iš tikrųjų reikėjo imti kardą ir eiti kariuoti prieš Voldemarą kruvinasis švaistosi su kardu rankose ir už kiekvieną laužą darbininkiško kraujo Amerikos fašistai apvainikodavo tą savo "divyrį" patriotizmo vainiku.

Jau turėjau šešioliką metų, kai klebonas man pranešė, jog aš jau esąs pakankamai pasirušęs pradėti aukštesniosios teologijos studiją artimiausiojo miesto seminarijoje; mat aš buvau galutinai nusistatęs likti dvasiškiu, ir mano motina žingsniui iš to džiaugėsi, tikėdama, kad tuo būdu išsiaiškins ir išpildys paslaptinę pili-grimo pastebėjimą, kurie kokią tai būdu turėjo sąryšio su man nežinoma man tėvo vizija. Mano pasiryžimu ji tikėjosi, kad mano tėva siela bus gavusi atleidimą ir bus išgelbėta nuo amžinojo prakeikimo kančių. Ir kunigaikštystė, kurią šį kartą tik kalbamajam kambariui gavau matyti, labai pagyrė mano pasiryžimą ir pakartojo savo pažadą, mane šelpti visu, kas reikalinga ligi tol, kol pasieksiu dvasininko padėties. Nors miestams buvo taip arti, jog iš vienuolyno galima buvo matyti jo bokštai, ir daugelis paslankesniųjų miestėlių šią gražią vienuolyno apylinkę buvo pasirinkę savo pasivaikščiavimams, tačiau man labai sunku buvo atsiskirti su savo gera motina ir su ta kilnia moterimi, kurią aš dvasioj taip labai gerbiau, taip pat su

savo šalies žemę kraują lieja, išvaikęs priešus iš savo krašto padeda šautuvą į kampa. Tada tik atsiranda visoki nekvestišėimininkai.

Mes atmename ir tą įvykį, kada priviso pilna Lietuva visokių priešų, — lenkų, bolševikų, bermontininkų — ir jau grėsė pavojus visai Lietuvai. Tada mūsų "didvyriai" pro vienintėlį tuomet kelią Kaunas-Kibartai, "dai bog nogi" iš Lietuvos kur į Kopenhagą, ar kitur, o ant tėvynės su ranka pa-mojo. Tuogi laiku su parašais M. Slezevičiaus ir kap. Velykio paplito po visą Lietuvą atsišaukimai į tikruosius tėvynės gynėjus, — tuos pilkaskvernius sodžiaus bernus — atsišaukimai, kuriuose raginama eiti ir ginti Lietuvos žemę nuo įvairių užpuolikų. Ir kagi mes matom? Mes matom, kad ne šimtai, bet tukstančiai kaimo jaunomenės raitų ir pėsčiųjų pradėjo rinktis į paskyrimo punktus ir per tų kaimo bernų vargą, per jų kraują tapo išlaikyta Lietuvos Nepriklausomybė.

E. T. A. Hoffman

Vertė J. Pronskus

Velnio Eliksyras

(Tęsinys)

Po sumos vienuolės darė iškilmingą eiseną per vienuolyno koridorius ir bažnyčią. Pirmą jų ejo pati abtisė, infula pasi-puošus ir nešina sidabrinę ganytojišką lazdą. Koks šventumas, koks orumas, koks nežemiškas didumas spinduliavo iš kiekvieno tos pulkios moters žvilgsnio, lydėjo kiekvieną jos judesį! Pati bažnyčia triumfavo, dievotai tikinčiai liaudžiai suteikdama malonės ir palaimos. Aš bučiau prieš ją ant kelių puolęs, jei tik netikėtai būtų į mane žvilgtelėjęs.

Pamaldoms pasibaigus, dvasiškiams ir vyskupo muzikai vienuolyno didžiojo salė iškelta pietų. Pietums buvo kvies-ta daugelis vienuolyno draugų, ofitiantų, pirklių iš miesto. Mane pamėgo vyskupo koncert-meisteris, jis manęs nepalėido, ir aš turėjau buti drauge ant pietų. Ant kiek pirmiau, uždegtas šventojo dievotumo, buvau pakilęs į dausas, ant tiek dabar grįžo į mane linksmasis gyvenimas ir apsupo mane savo margojančiais vaizdais. Įvairiausios linksmos kalbos, juokai ir anekdotai maišėsi su garsiu svečių kvatojimu, gyvai buvo tuštamos bonkos, kol tik prisiartino vakaras ir vėžimai laukė važiuoti namo.

Jau turėjau šešioliką metų, kai klebonas man pranešė, jog aš jau esąs pakankamai pasirušęs pradėti aukštesniosios teologijos studiją artimiausiojo miesto seminarijoje; mat aš buvau galutinai nusistatęs likti dvasiškiu, ir mano motina žingsniui iš to džiaugėsi, tikėdama, kad tuo būdu išsiaiškins ir išpildys paslaptinę pili-grimo pastebėjimą, kurie kokią tai būdu turėjo sąryšio su man nežinoma man tėvo vizija. Mano pasiryžimu ji tikėjosi, kad mano tėva siela bus gavusi atleidimą ir bus išgelbėta nuo amžinojo prakeikimo kančių. Ir kunigaikštystė, kurią šį kartą tik kalbamajam kambariui gavau matyti, labai pagyrė mano pasiryžimą ir pakartojo savo pažadą, mane šelpti visu, kas reikalinga ligi tol, kol pasieksiu dvasininko padėties. Nors miestams buvo taip arti, jog iš vienuolyno galima buvo matyti jo bokštai, ir daugelis paslankesniųjų miestėlių šią gražią vienuolyno apylinkę buvo pasirinkę savo pasivaikščiavimams, tačiau man labai sunku buvo atsiskirti su savo gera motina ir su ta kilnia moterimi, kurią aš dvasioj taip labai gerbiau, taip pat su

Taigi žinot visas tas kovas, visus tuos vargus, tiesiog šlykštu darosi, kuomet matai ir skaitai visokius neužtarnautus garbinimus šiandieninių valdovų. O dar šlykščiau, kuomet tie fašistai vieni kitiems panigvyrikas berašdami ima vėbėti, kad jų ten tokie ir kitokie izmai, Grigaitis ir "Naujienu" ir tam panašiai turit tik žiūrėti ir tylėti, nes jus neturite teisės.

Tiktai mes dievo pateptiniai fašistai iš "Vienybės" štabo esame pateptuoti šiandieniniams Lietuvos valdovams pagyrimus rašyti. Žmoniškumas, darbininkų sunki padėtis mums visai nesvarbu.

Bet mano manymu "Naujienu" ir Grigaitis redaguojamos ir Grigaitis, kuris redaguoja "Naujienu", yra vertas pagarbos, nes jis nenuilstamai veda kovą su darbo žmonių engėjais fašistais ir apgavi-kais komunistais. Linkiu aš jam energijos ir ištvermės. O darbo žmonių priešus istorija tinkamai pamirės.

—Toronto J. J.

savo geruoju mokytoju. Žinoma yra, kad atsiskyrimo skausmui kiekviena pėda už mylimųjų apyraščio sienos lygi yra neišmatuojamoms tolybėms!

Kunigaikštystė buvo ypatingai susijaudinus, jos balsas drebėjo iš susijaudinimo dar kol ji tebekalbėjo stiprinančius paraginimo žodžius. Ji padovanojo man gražų rožančių ir mažą maldaknygę su švartai iliustruotais paveikslėliais. Paskui ji man davė dar rekomendacinį laišką į Kapucinių vienuolyno priorą, kurį ji man patarė tuojau surasti, nes jis man visame kame padėsias žodžiu ir darbu.

Turbūt nelengvai bebūtų rasti kitą tokią jaukią vietą, kaip ta, kur netoli nuo miesto stovi Kapucinių vienuolynas. Pui-kus vienuolyno daržas su kalnų reginiu, man bevaikščiojant jo ilgomis alejomis ir sustojant pagal kiekvieną derlingą medžių grupę, rodėsi švito vis naujomis grožybėmis. — Kaip tik šiame darže pirmą kartą apsilankęs vienuolyno su abtisės rekomendaciniu laišku sutikau priorą. — Priorui įgimtas širdingumas dar labiau pakilo, kuomet jis perskaitė laišką. Jis tiek daug papasakojo apie tą kilnią moterišką, kurią jis dar senensiais laikais buvo pažinęs Romoje, jog patį pirmąjį momentą jis mane visiška į save patraukė. Jis buvo apsuptas brolių, ir galima buvo pastebėti visus jo santykius su vienuoliais, visą vienuolyno įrengimo ir gyvenimo būdą: dvasios ramybė ir linksnumas, kuri aiškiai reikėsi prioro išbrėję, perėjo ir į brolius. Niekur neteko matyti nė pėdsako to paniurimo arba to priešingo ligi gelmių perimančią užsidarymo, kokį paprastai tenka matyti vienuolių veiduose.

Nežiūrint į griežtas ordono taisykles, priorui Leonardui maldingumas buvo labiau jo į dangų pakilusios sielos reikalas, kaip asketiška atgaila dėl žmogaus prigimčiai — limpamų nuodėmių, ir jis mokėjo šią dievotumo dvasią broliuose taip uždegti, jog visur, ką tik jie darė nustatytoms taisyklėms atlikti, spindėjo linksnumas ir geras upas, kas iš tikrųjų rodė aukštesnę būtybę žemės spauidime.

Prioras Leonardas mokėjo palaikyti net tam tikrą padorų sąryšį su pasauliu, — kas broliams galėjo eiti tik į gerą.

(Bus daugiau)

Tarp Chicago Lietuvių

Atvyko iš Lietuvos

Sekami pasažieriai rugpjūčio 18 d. Swedish American linijos laivu Drottingholm atvyko iš Lietuvos:

Matylda Pelnienė i Chicago, Ill.

Juožas Gudas i New Britain, Conn.

Kazys Popieraitis i Montreal, Canada.

Valerija Simanskytė i Montreal, Canada.

Olga Kaminskienė i Norfolk, Va.

Elena Lumenskytė i Bedford, Mass.

Ona Mažeikiutė i Nashua, N. H.

Ona Vilkiutė i Bedford, Mass.

Visi pasažieriai yra labai patenkinti smagia kelione ir puikiu patarnavimu, kokis yra teikiamas ant visų Swedish American linijos laivų.—Rep.

Surprise Party

Rugpjūčio 23 d. Svelainio farmoj ponia O. Rakauskienė turėjo surprise party. Svečių buvo apie 70.

Apie 8 val. vakaro svečiai pradėjo rinktis. Muzikai užgrius svečiai ir kairieji pašaliniai susirinko pašokti ir kai 11 val. prasidėjo vakarienė. Nepriklausanti žmonės prasišalino ir vakarienei pasiliko vien saviškai.

Ponios Rakauskienės parė buvo skirtinga iš kitų surprise, kadangi čia niekas neįsijaukė dolių; viskas buvo pačios P. Rakauskienės patiekta. Po gardžios vakarienės ir gražiai laiką praleidę apie 4 val. ryto svečiai išsiskyrė.

P. Rakauskai dženitoriauja jau virš 15 metų, turi gerą darbą, yra gražiai pragyvenę, ir kaip kiti sako, jų turtas siekia virš \$25,000. Žmonės labai draugiški, dalyvauja draugijose; pats P. Rakauskas yra Dženitorių Klubio pirmininkas.

Sakalas.

Ka matė ir nugirdo Pasaulio Vergas

Diskusijos su kumščiais ir nemokamas policijos vežimas

Rugpjūčio 23 d. apie 8 valandą vakaro Bridgeporto kolonijoje ant 32 gatvės užsidėję garadžius. Užsidėję, ir nieko ten tokio ypatingo. Ugniagesiai bematant užgesino. Bet tame garadžiui nudegė telefono vielos, ir tame buvo visos naujienos prieštastis.

Sekmadienio rytą telefono kompanijos žmonės atėjo nudegusių vielų taisyti. Kame buvo, kame nebuvo išsoka i gatvę vienas piliotis su viena piliete, taip sakant savo vyras su savo pačia, ir pradėjo kumščiais "diskusuoti" visokius šeimyninio gyvenimo vidaus reikalus.

Tos diskusijos jau buvo prasidėjusios vidų, bet mat ten maža vietos, ir pati savo vyrą išsitempė i kiemą, ir davai ji "diskusuoti", taip sakant, šeimyniškai, kur tik pakliuva ir ten tik pakliuva.

Telefono darbininkas, matydamas tokius faktų argumentus įpuolė i telefono stulpą, ir iš stulpo galinės paklausė, ar nereikia pašaukti policiją. Publika, kuri susirinko, šeimyniškų diskusijų pasižiūrėti, pradėjo juoktis, ir sako, per nudegusią vielą nė velnio neprišauks.

Telefonistas, nelyginant koks Marconi, panaudojo kokio tai velnio išradimą, kažką pasigriebė apie vietas, na, tik žiūrime ir beatvažiuojas didelis vežimas

(Atlantic and Pacific Photo)

Perplaukė Atlantiką, — niekas neatėjo net pasitikti
Chicago. Paveiksle matoma Irmgard Schlipf, 5 metų amžiaus mergaitė, kuri pati viena atkeliavo iš Hamburgo, Vokietijos, i New York ir iš čia greituoju traukiniu i Chicago prie savo motinos Mrs. Anna Kluczyk.

Iš New Yorko mergaitę pasodino i traukinį Travelers Aid draugystės žmonės.

su skambalu, ir su guzikuotais angelais.

Guzikučiai tuojau prisistatė kai žandarai prie ožkų, sutrukdė diskusijas ir klausia, kurį vežti? — Žinoma, tokiam atvejy veža vyrą, ir policmonas jau taisėsi imti už apykaklės. Bet žmona pasakė: "Aš pati!" ir pasiėmė savo vyrą už kalniero. Vežimas gavo važiuoti tuščias ir šaltoji negavo burdingierio. Publika nustojo juoktis ir pradėjo ginčytis, kas tas per buržujiškas išmisas, kad ir per nudegusią vielą galima policiją pašaukti. Argumentai nusisuko apie evoliuciją, ir vėl į pasidarė visiems aišku, kad šiandien policija greičiau sužino ir ateina i pagelbą, kada jos šaukiasi, negu pats ponas dievas.

Pasaulio Vergas.

Galvosukis

Sakoma, viena sėdyne dviejų turgų neapvažiuosi. O aš apvažiuau, ir ve kaip tai atsitiko.

Pereitą sekmadienį buvo tikras galvosukis. Vieni suko i "Draugo" pikniką, kiti i "Vilnės", treči orlaivii parodos pasižiūrėti. Bet tai dar toli ne viskas. O gi buvo dar SLA. 226 kuopos išvažiavimas ir Sandaros 25 kuopos išvažiavimas. Man pavyko juos abudu apvažiuoti.

Cerb. Palokaitis su savo motere važiuo, tai ir man sako "sėsk", tai ir įsėdau.

Pirmiausia nuvykom i SLA. 226 kp. išvažiavimą, kurs buvo, nežinau kur. Tik žinau, kad buvo milžiniškas kalnas, gal kiek mažesnis už Araratą, kur Nojaus barka nutupė. O kam tas kalnas priklausio, taip pat nežinau, tik viena žinau, kad priklausio žemei.

Išvažiavime buvo ir žmonių, tik nepasakysiu kiek, nes negalėjau suskaičiuoti. Man labiausia patiko K. Liutkaus muzika, nes griežė visokius šokus ir nē kiek ausies nerėžė, vadinas šokant visai nebuvo girdėti griežimo.

Daviau keliems patarimų, kad šokdami nusiųtų čeverkykus,

tai nebarskės ir bus galima girdėti muziką, bet manęs niekas neklusė, na ir patys apsigavo.

Tiek to. Palokaitis nutarė važiuoti ir sandariečių išvažiavimą pasižiūrėti. Kai važiuot, tai važiuot, negatėliko ir aš. Kaip tuodega, mat.

Pasivokinėję visai išraitytais keliais, vos ne vos suradom sandariečius, krumuose susilindusius. Žiūriu, Lukas kada nekada iškiša galvą iš krumų ir vėl į jį traukia. Einaime arlyni. Apžiūrėjau, kad ten mažiau žmonių, kaip pas SLA. ir muzikos visai nebuvo. Žinoma, ir čia grąjino, bet tik ant kojų, bet su kozyroms šokti netinka, tai niekas ir nėsoko.

Pastovėję keletą minučių grįžtame atgal pas SLA. Jau saulutė pradėjo leistis. Kol atėjome i mišką, jau ir nusiėjo. Ugi, žiūriu, dr. Liutkus užbaigė grajyt, savo muziką įdėvė vienai moterei, ir visus reikalus pasibaigė. Prisilodavo pilnas Palokaitio makabilius, ir traukiam namolio.

ROZALIJA NORVAISIENĖ
Persiskyrė su šiuo pasauliu rugpjūčio 23 dieną, 8:10 valandą vakaro, 1930 m., sulaukus apie 45 metų amžiaus, gimus Pelzonok, Lenkijoje. Paliko dideliam nuoludim du sūnus — Vladislavą ir Augustą, dvi dukteris — Heleną ir Michaliną, pakturę Stanislavą Gofron ir Iris žentus — Mikolą Slobodą, Vladislavą Zon ir Stanislovą Gofron ir mairę J. Johanną Norvaisienę. Kunas pašarvotas, raudasi 4458 So. Honore St.

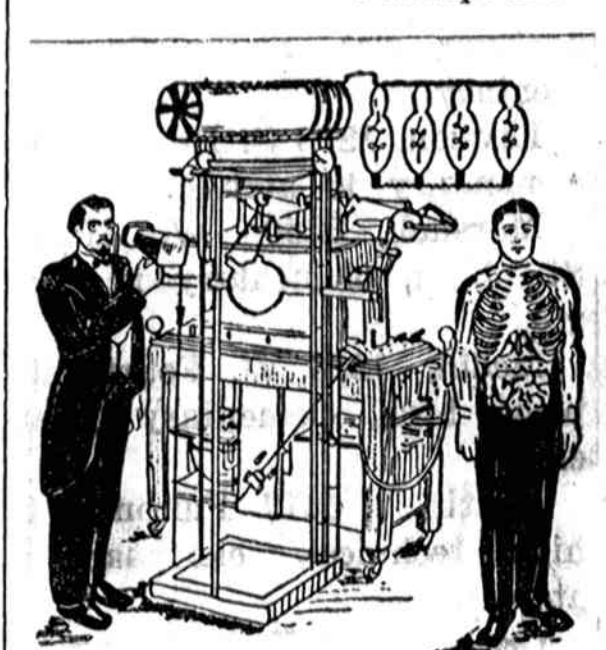
Laidotuves įvyks ketverge, rugpjūčio 28 dieną, 8 val. ryte iš namų i Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčia, kurioje atsisūsiu gedulingos pamaldos už velionės sielą, o i ten bus nušlydeta i Resurrection kapines.

Visi A. A. Rozalijos Norvaisienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuves ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuludę liekamę, Sūnus, Dukterys, Podukrė, Zentai ir Marti. Laidotuves patarnauja graborius I. J. Zolp, Telefonas Boulevard 5203.

Be manęs dar įsidėjo i mašiną Stungl, Liutky, atvežė ant 69 ir Western Ave. visus patupdė i gatvę.

Pustapėdis.

Specialistas gydymo chronikų ir naujų ligų. Jei kiti negalioja, jūmū, išgydyti, atkelti pas mane. Mano pliusas išegaminavimas atidoms juų tikra ligą ir jai atkelti jūmū gydyti, sveikata jūmū parą. Šiū kit pas tikra specialistą, kuris nebūna juų kur ir kas jūmū skauda, bet pats patarsys po galutinio išegaminavimo—kas jūmū yra

Dr. J. E. Zaremba
20 W. Jackson Blvd., netoli State St.
Kambarys 1016
Imkit elevatorių
CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 7:30 vakaro. Nedėlio nuo 10 ryto iki 1 po pietų

NAUJIENŲ

Pinigių Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakaro. Nedėldieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

Graboriai

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Moderniška Kopyčia Dovanai. Turiu automobilius visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

S. D. LACHAVICH
LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuves kuopigianis. Reikale mēdziau atsiųskiti, o mano darbu busite užgandinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago
SKYRIUS:
1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuves i kokiam reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

BUTKUS

Undertaking Co.
P. B. Hadley Lic.
Kopyčia dykai

710 West 18th Street
Canal 3161

IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1616 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5203
Boulevard 8413
1327 So. 49th Ct.
Telefonas
Cicero 3724

J. Lubevičius
GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
Patarnauja laidotuves visose miesto ir miestelių dalyse. Moderniška kopyčia veltui.
3103 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ
Laidotuves patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklauso prie grabių išdirbystės.
OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

Lietuvės Akušerės
MRS. ANELIA K. JARUSH
Physical Therapy & Midwife
Naujoji vieta
6109 South Albany Avenue

Phone Hemlock 9252
Patarnauja prie gimdymo, duodu massage, electric treatment ir magnetic blankets ir tt. Moterim ir merginoms patarnauja dovanai.

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamų akių karščių, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodant mažiausią klaidas. Specialė atyda akreipiama i mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlio nuo 10 iki 12 val. po pietų.
Kainos pigiau kaip kitur.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampus Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Jei abejojai apie savo akis, eik pas

DR. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Laikiniai persikėlė už kampo ir dabar randasi 4660 Gross Ave.
Tel. Yards 4317

Dr. JOHN SMETANA

Optometristas
Akių Ekspertas ir priitaikymo akinų
1801 S. ASHLAND AVENUE
Platt Bldg., kamp. 18 St. 2 aukštas
Val. 9:30 ryt. iki 8:30 vak. Sėdėdėnis 9:30 iki 12 v. Nedėliomis nėra skirtų valandų. Room 3
Phone Canal 0523

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M. D.
4310 So. Michigan Avenue
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte; nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio.

Phone Canal 6222

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Val. 1—3 ir 7—8; Ned. 10—12 ryto
Rezidencija 6640 So. Maplewood Ave.
Telefonas Republic 7868

Tel. Drexel 6323

Dr. S. Zmuidzin
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 Dorchester Ave.
CHICAGO, ILL.
Valandos: nuo 8 iki 10 ryte ir nuo 6 iki 8 vakare.

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare
Rez. 3201 South Wallace Street
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 1401

DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3343 South Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlio nuo 10 iki 12 A. M.

Lietuviai Gydytojai
PRANEŠIMAS
DR. M. T. STRIKOL
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė antrą ofisą (su Dr. Lauraičiu — viršų Bielskio-Rakickio aptiekos) po nr 2423 West Marquette Rd. Valandos: nuo 2 iki 4 po piet. Telefonas Prospect 1930.

Senas ofisas toji pčioj vietoj: 4601 So. Ashland Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Boulevard 7820. Rez. 6641 So. Albany Ave. Tel. Prospect 1930. Nedėliomis tik pagal sutartį.

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Avenue, Room 209
Kampus North Ave. ir Damen Ave.
Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Brunswick 4983
Namy telefonas Brunswick 0597
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.
4608 South Ashland Ave.
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

Ofiso Telefonas Virginia 0036
Rez. Tel. Kenwood 5858

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Avenue
Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena. Namy ofisas North Side
3413 Franklin Blvd.
Valandos 8:30 iki 9:30 vakaro

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

Phone Canal 2118
Valandos: 6—8 vakare

DR. A. L. YUSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1900 So. Halsted St.
Rezidencija:
4193 Archer Ave.
Valandos: 2—4 po piet
Phone Lafayette 0098

Dr. A. P. Kazlauskis
Dentistas
4712 South Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7589
Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Residence Phone Hemlock 7691

PRANEŠIMAS
Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS
Dentistas
Persikėlė i naują vietą po numeriu
1545 W. 47th St.
Salimai Depositors Banka skersai gatvės nuo Peoples Banka arti Ashland Ave.

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3.
Prospect 1028
Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2330
Ofiso valandom 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlio pagal sutartį

Phone Boulevard 8483

DR. MARGERIS
Gydytojas ir Chirurgas
3421 South Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2 po pietų, nuo 6 iki 8 val. vakare
Sekmadieniais nuo 10 iki 12

Ivairūs Gydytojai
TIK SUGRIZYS IŠ EUROPOS
Phone Armitage 2822

DR. W. F. KALISZ
1145 Milwaukee Avenue
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.
Sėdėdėnis vakare uždaryta
Nedėlio pagal sutartį

DR. HERZMAN
— IŠ RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai:
South Shore 2238 ar Randolph 6800

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoją 20 metų
OFISAS
4729 South Ashland Ave., 2 lubos
CHICAGO, ILL.
SPECIALISTAS DZIOVOS
Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. diena
Phone Midway 2880

Telefonas Yards 0994

DR. MAURICE KAHN
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po piet.
7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12.
Rez. Telephone Plaza 3202

Ivairūs Gydytojai
GYDO
Kraujo, odos, chroniškas
slaptas ligas vyrų ir moterų, senas žaizdas, ligas rectal

Dr. J. W. Beaudette
Viršų Ashland State Banko
1800 So. Ashland Avenue
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4:30 ir nuo 7 iki 10
Nedėlio nuo 2:30 iki 4:30 po piet

Telefonas Canal 0464

Ofiso Tel. Victory 6893
Rez. Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas moteriškų, vyrų, vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3102 So. Halsted St., Chicago
arti 31st Street
Valandos: 1—3 po pietų, 7—8 vak.
Nedėliomis ir šventadi. 10—12 diena.

Advokatai
K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėlio nuo 9 iki 12 ryto

A. A. OLIS
R. A. VASALLE
(VASILIAUSKAS)
ADVOKATAI
11 South La Salle Street,
Room 1701 Tel. Randolph 0381
Valandos nuo 9 ryto iki 5 val. vak.
3241 S. Halsted St. Tel. Victory 0562
Valandos — 7 iki 9 vakare
Olis—Utar, Kėtv. ir Subatomis vak.
Vasalle—Pan., Ser. ir Pėtnyčios v.

Phone Franklin 2460

Leonas S. Mikelonis
Advokatas
10 South La Salle St.
Vakaras nuo 6 iki 9 val.
Phone Boulevard 3697
3315 South Halsted St.

J. P. WAITCHUS
Lietuvis Advokatas
127 North Dearborn St.
Room 928
Tel. Franklin 4177
Nuo 9 iki 1 — išimtis Subatomis

52 East 107th St.
Kampus Michigan Ave.
Tel. Pullman 5950
Nuo 3 iki 9 vak. ir Subatomis

John Kuchinskas
Lietuvis Advokatas
2221 West 22nd St.
Arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Sėdėdėnis ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyje
Room 1502
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 West Washington Street
Cor. Washington and Clark Sts.
Ofiso Tel. Central 2978
Namy Tel. Hyde Park 3395

JOHN B. BORDEN
(John Bagdžianas Borden)
LIETUVIS ADVOKATAS
105 W. Adams St., Room 2117
Telephone Randolph 6727
Vakaras 2151 W. 22nd St. nuo 6-9
Telephone Roosevelt 9090
Nami 8-9 ryte. Tel. Republic 9600

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
29 S. La Salle St. Room 730
Tel. Central 6390 Val. 9-4
Rezidencija 6158 S. Talman Av.
Tel. Prospect 8525

ir Sacramento Ave., su mažu jm
kējimu.